This Issue Consists of Two Parts
PART ONE

VILNIS

...v—

VOLUME XXII, NO. 197. KETVIRTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 21 D., 1941 M. 3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENĄ...

Kam Tie Pinigai? "Tribune" Jaudinasi. Chicagos Lietuvių Konferencija. Palaukit, Palaukit.

Romos Katalikų Federacija vėl nutarė sukelt "Lietuvai Gelbėt Fondan $10,000.

Čia kyla du klausimai: Kaip jie gali nusiųsti tuos pinigus Hitlerio kontroliuojamon Lietuvon? Bet jei jie ir galėtų nusiųst, ar tas nereikštų, kad tuos pinigus sučs lietuviškoji Hitlerio kompanija ir visokie geležiniai vilkai?

Amerikos valdžia nesutinka maitint hitlerinę šaiką.

Tai kam tie pinigai bus suvartoti? Gabaliauskams, Pakštams?

Tegul atsako Katalikų Federacijos vadovybė.

Wheelerio, Lindbergho, "Tribune" kompanija ir pradeda drumsti nuotaiką kariuomenės tarpe. Tuluose laikraščiuose jau pasirodė demagogiškų straipsnių.

Tie ponai tikrai perdaug įsidrąsino.

Chicagos "Tribune" vis dažniau pradeda skųstis, kad ją boikotuoja. Vieną dieną ištisą puslapį paaukavo boikoto temai.

Jei jau taip susijaudino, tai, tur but, boikotas paveikė stipriausią nervą - pinigį. Ar ne?

A. T. Steele praneša iš Maskvos, kad Sovietų liaudis ir valdžia pasiruošę ilgam karui. "Maskva širdingai ruošiasi Anglo-Sovietų-Amerikos konferencijai."

Jos nutarimai bus ne tik šiam laikotarpiui, bet ir tolimesniems laikams.

Chicagos ir apielinkės lietuviai kuo smarkiausia tegul rengiasi prie Chicagos Lietuvių Draugijų konferencijos, kuri įvyks ateinantį nedėldienį Lietuvių Auditorijoj.

Svečiai taip pat širdingai kviečiami dalyvauti. Delegatų, kaip teko girdėti, yra daug.

Tai nebus vienos kurios partijos konferencija. Ten vieta visiems, kurie nori kovot prieš Hitlerį.

Hamburgas, sakoma, labai apgriautas. Taip pat ir Bremenas.

Mes manom, kad tai dar tik pradžia. Fašistų nervai vis labiau dirginami. Ateity bombinė muzika dar labiau sukrės nacių nervus.

Kaip teko patirti, dar nemažas vilniečių skaičius nėra skaitę Canterbury dekano knygelę "Soviet Power."

Butinai įsigykit. Kaina tik 5 centai. Ne tik įsigykit, bet platinkit ir kitų žmonių tarpe.

1933 metais, savo prakalboj Luneburge, Hitleris pasakė: "Amerika bus paskutinė, bet ji atsims ką užsipelnė, nes Amerika yra atsakominga už Vokietijos sumušimą pereitame kare."

Su juo reikia atsiskaityti anksčiau, pirm negu jis suspės užpult Ameriką.

Chicagoj ir Brooklyne jau pradėta rinkti aukų medikalės pagelbos teikimui SSSR.

Apie susiorganizavimą Nacionalio Komiteto "Vilnyje" jau buvo pranešta. L. Pruseika.

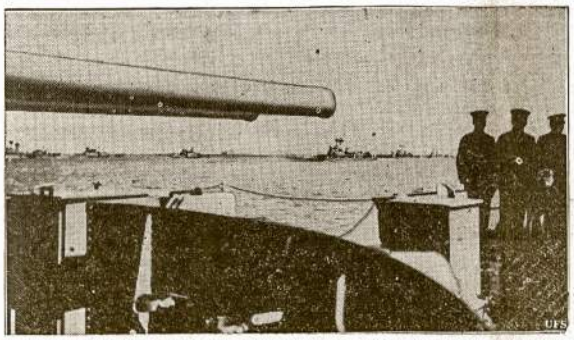

Čia japonų karo laivas prisiglaudęs prie Amūro upės kranto. Anoj upės pusėj Sovietų žemė ir flotila Sovietų karo laivų.

Sovietų Sąjunga Pradėjo Gamintis Dar Spartesnius Lėktuvus

MASKVA, rugp. 20.—Raudonosios Armijos organas "Raudonoji Žvaigždė" rašo, kad šiomis dienomis Sovietų fabrikai pagamino naujo tipo karinių lėktųvų. Naujieji lėktuvai pasižymi didele sparta, distancija ir apginklavimo ypatingumu.

Laikraštis pažymi, kad "rytoj naujieji lėktuvai jau veiks fronte prieš įsiveržėlius vokiečius."

Kelios savaitės prieš tai, Sovietai atgabeno į frontą naujo tipo tankų. Vieni jų nepaprastai greiti, o kiti net 120 tonų didumo.

Suorganizuos Apie 90,000 Lenkų Kareivių Sovietų Sąjungoj

LONDONAS. — Lenkų oficialai Londone skelbia, kad jau pradėta Sovietų Sąjungoj organizuoti lenkų kariuomenė. Esą bus suformuota keturios arba šešios divizijos. Kiekvienoj divizijoj bus po 15,000 kareivių.

Trumpi Pranešimai

DETROITAS, rugp. 20.—Amerikos Darbo Federacijos unija paskelbė gatvekarių ir busų darbininkų streiką. Federacijos unija giriasi, kad šių įmonių didžiuma darbininkų yra jos nariai. CIO unija betgi turi visai priešingų įrodymų.

MASKVA, rugp. 20.—Į Raudonosios Armijos štabo rankas pateko vokiečių generolų surašytas raportas apie nazinės armijos kokybę. Iš raporto aiškiausia matyt, kad nazių rezervai menkai lavinti ir moralė kaip pas kareivius, taip ir pas karininkus sparčiai menkėja.

WASHINGTONAS, rugp. 20.—Eina kalbos, kad prez. Rooseveltas kvies Frank Murphy į kabinetą. Sako, pastarasis rengiąsi rezignuoti iš aukščiausio teismo teisėjų sanstato.

WASHINGTONAS, rugp. 20.—Karo reikalams išleista per 44 bilionai dolerių. Greitai reikėsią dar skirti bent 6 bilionai.

WASHINGTONAS, rugp. 20.—Baltam name kalbama, kad prez. Rooseveltas tariasi pasiūlyti Sovietų Sąjungai didelę sumą karinių kreditų.

MASKVA, rugp. 20.—Sovietų spauda paskelbė naujus įrodymus, kad naziai rengiasi griebtis nuodingų dujų prieš Raudonąją Armiją.

Anglijos Aviacija Pleškino Nazių Karinę Bazę Kielyje

LONDONAS, rugp. 20.—Anglų bomberiai vakar naktį ir vėl pleškino didžiulę nazių karinio laivyno bazę Kielyje. Bazei pridaryta didelių nuostolių. Tuo pačiu sykiu anglai smarkiai bombardavo industrinius centrus Vokietijos vakaruose. Bombardavimas ir čia pasekmingas, nežiurint aviacijai nepalankaus oro.

Visos dienos aviacijos operacijose anglai prarado 3 bomberius ir 14 kovingųjų lėktuvų. Vokiečių nukirto 13 lėktuvų.

Iranui Įteikė Ultimatyvį Reikalavimą Ištremti Nazius

LONDONAS, rugp. 20.—Anglija įteikė Irano vyriausybei ultimatyvį reikalavimą ištremti iš Irano 3,000 nazių agentų, kurie tenai save vadina turistais ir technikais. Reikalavimas turįs buti patenkintas į savaitę laiko.

Iš Teherano (Irano sostinės) "London Daily Mail" korespondentas rašo, ultimatumo laikas apribotas dviem dienom. Dar sako, kad vienoj Irano pusėj sutelkta Sovietų kariuomenė, antroj Anglijos. Korespondento manymu, sutelktos armijos pereis Irano sienas, jeigu šahas Pahlevi neatsirubežiuos nuo nazių agentų.

Goebbelso Propagandos Korpusas Sunaikintas Fronte

LONDONAS, rugp. 20.—Neutralės valstybės diplomatas iš Vokietijos atvykęs Anglijon sako, kad Raudonoji Armija sutėskino visą "Paul Goebbelso propagandos 82-rą korpusą." Korpusas buvęs sudarytas iš 29 korespondentų, 5 filmų operatorių, 27 technikų, 15 fotografų, 4 radijo transliuotojų ir dviejų kartunistų. Iki vienam sunaikinti jie rugpiučio 10-tą dieną.

Hamburgas Labai Nuteriotas, bet Bremenas Daugiau

LONDONAS, rugp. 20.—Per neutrales šalis iš Vokietijos atvykę diplomatiniai keleiviai tvirtina, kad Hamburgas labai nukentėjęs nuo Anglijos aviacijos. Prieplaukos ir laivų statymo įmonės esą tiesiog ištaškytos. Ištisi kvartalai namų virtę viena didele griuvėsių kruva.

Miesto gyventojai esą raminasi tuo, kad "Bremenas nepalyginamai skaudžiau nukentėjęs." Ten esą ištisos miesto dalys paverstos nepereinamomis.

Petainas ir Hitleris Negali Užgniaužti Priešingo Judėjimo

VICHY, rugp. 20.—Petaino Francuzijoj vystosi platus judėjimas prieš hitlerizmą ir Hitleriui parsidavusius Petaino valdžios žmones. Taipjau stiprus judėjimas vystosi ir Hitlerio okupuotoj Francuzijoj.

Be kitų kovos priemonių, judėjimo dalyviai imasi sabotažo. Ypatingai sabotažas žymus okupuotoje dalyje. Prieš judėjimą ir Hitleris ir Petainas labai įtempė pastangas. Pastaruoju laiku Petaino Francuzijoj suėmė 10,000 tariamų komunistų, o Hitlerio Francuzijoj apie 40,000. Paryžiaus ir Vichy spauda betgi pripažysta, kad areštai nesumažino Hitleriui ir Petainui priešingo judėjimo.

Bulgarijos Poetas Vadovauja Prieš-Naziniam Judėjimui

SOFIA. — Hitlerio kontroliuojama Bulgarijos vidaus ministerija skelbia susekus antinazinę organizaciją, plačiai veikiančią Juodosios juros pakraščio srityje. Organizacija griežtai nusistačius prieš vokiečių buvimą Bulgarijoj. Jų pašalinimui organizacijos nariai veda platų sabotažą. Organizacijai vadovauja žinomas poetas Anton Prodkin.

Parlamentaristus Ištrėmė į Kalnus

VICHY, rugp. 20.— Petaino režimas išvežė abiejų parlamento butų atstovus į Montdore kalno viršunę, 60 mylių nuo Vichy miesto.

Petainas teisinasi ištrėmęs parlamentaristus į kalną delto, kad jie kalbėję perdaug nepalankiu tonu esamos situacijos atžvilgiu. Į kalną ištremti parlamento atstovai nėra, kad butų pažangus žmonės. Jie nerinkti, o paties Petaino pasiskirti.

NAZIŲ NUOSTOLIAI DIDELI PIETŲ IR ŠIAURĖS FRONTUOS

Naziai Kėsinosi Atakuot Islandiją

REYKJAVIK, Islandija, rugp. 20.—Dviejų motorų nazių bomberis per 45 minutes kėsinosi bombarduoti Reykjaviką, Islandijos sostinę. Bomberį laiku pastebėjo Amerikos ir Anglijos karinės jėgos, kurios čia saugoja salą nuo galimo nazių okupavimo.

Amerikos ir Anglijos kovingieji lėktuvai ilgai vijosi bomberį. Bet tas paspruko pasislėpdamas tirštuose debesyse.

Sovietai ir Japonija Išsprendė Rubežių Ginčą

MASKVA, rugp. 20. — Mišri komisija nustatymui demarkacijos linijos tarpe Mongolijos Liaudies Respublikos ir Manchukuo "pasekmingai užbaigė pareigas rugpiučio 15 dieną." Rugsėjo 22 dieną komisija dar sykį susirinks Harbine galutinai sulyginti dokumentus.

Kalbama komisija sudaryta iš lygaus skaičiaus Sovietų, Japonijos, Mongolijos ir Manchukuo atstovų.

Anglai Ketina Siųsti Kariuomenę į Murmanską

LONDONAS, rugp. 20.—Kursuoja gandai, kad anglų vyriausybė nutarusi gabenti kariuomenę į Murmanską padėti Raudonąjai Armijai prieš nazius. Anglų kariuomenė esą veikiausia butų pastatyta šiauriniame fronte, gal Leningrado sektoriuje. Oficialųs šaltiniai gandą betgi nepatvirtino.

GEN. FRANCO GOVĖDA ATSIŲSTA Į RYTŲ FRONTĄ.

Gibraltaras.—"Informaciones de Madrid" žiniomis, į rytų frontą atvežta gen. Franco "mėlynoji divizija," komanduojama gen. Augustin Munoz Grande. Smulkesnių žinių apie tą govėdą laikraštis nepaduoda. Sako tik, kad veikiai stos "už Kristų ir (gen. Franco) tėvynės garbę į mūšį prieš raudonarmiečius."

LONDONAS. — Admiraltija skelbia, kad "Cachalot" submarinas, operavęs Viduržemio juroj, dėlei per ilgo jo užtrukimo skaitomas žuvusiu. Savaitė prieš tai italų šaltiniai skelbė, kad jų torpedinis laivas tą submariną nuskandinęs. Su praradimu "Cachaloto", Anglija viso praradus 28 submarinus.

MARŠALO BUDENIO KARIUOMENĖ BE NUOSTOLIŲ PERSIKĖLĖ PER DNIEPRĄ

BULETINAS

MASKVA, rugp. 20.—Visuose frontuose Raudonoji Armija pradėjo labai stiprias ir aštrias kontratakas. Centraliniame sektoriuje gen. Konevo komanduojama kariuomenė stumia nazius atgal jau trečia diena. Išmušė juos pagret iš trijų pozicijų ir atkariavo penkias tirštai apgyventas apylinkes.

Gen. Konevo kariuomenė tebestumia priešą.

Kitame sektoriuje Sovietų aviacija nuleido į priešo užnugarį didelį skaičių parašutistų, kanuolių ir tankų. Nuleistieji greitai sudemoralizavo priešo jėgas ir daugybę nazių kareivių paėmė į nelaisvę.

MASKVA, rugp. 20.—Mušis ties Novgorodu vystosi į nepaprastai didelį ir aršų karinį susirėmimą. Vokiečiai čia traukia dideles spėkas tikslu prasimušti linkui Leningrado. Nuo mušio vietos Leningradas randasi už 100 mylių.

Mušiai labai žiaurųs visuose sektoriuose, bet didžiausi ir žiauriausi ties Novgorodu ir ties Gomeliu centraliniame sektoriuje. Novgorodo apskrityje—iki netoliese Leningrado—žemė labai nepalanki kariavimui. Gilųs miškai, daugybė ežerų ir kalnuota. Delto ir nazių nuostoliai tiesiog baisųs, sako vidurdienį išleistas Raudonosios Armijos komunikatas.

Novgorodo sektoriuje naziai naudoja parašutistus. Komunikatas sako, Sovietų kanuolės ir aviacija nukirto 12 nazių orinių transportų su parašutistais ir mažais tankais.

Sovietų aviacija nuostolingai bombardavo Ploesti aliejaus šaltinius Rumunijoj ir Konstanta uostą ties Juodąja jura.

UKRAINOJ NAZIAI UŽMOKA BRANGIAI

LONDONAS, rugp. 20.—Pietiniame Ukrainos fronto sektoriuje naziai padarė progreso, bet už tą "progresą" užmokėjo pernelyg brangiai. Londono kariniai šaltiniai sako, nors nuo žiaurių kovų ir Sovietų armija panešė nuostolius, bet josios nuostoliai nepalyginamai menkesni už nazių. Vokiečiai dar niekur neįstengė Sovietų frontą pralaužti ar bent kur žymesnį raudonarmiečių skaičių paimti į nelaisvę. O kol Raudonoji Armija sveika, tol vokiečių teritoriniai "laimėjimai" nėra pražūtingi Sovietų Sąjungai.

Tie patys Londono šaltiniai tvirtina, kad tai tiesa, jog maršalas Budenni puikiai sugebėjo išvesti dideles Raudonosios Armijos jėgas iš nazių regztų jai pinklių pietiniame Ukrainos sektoriuje tarpe Bug ir Dniepro upių.

Ginglai ir armija dabar jau sukoncentruota Dniepro upės rytiniame krante. Naziai dar nesikėsina keltis per Dnieprą, bet kėsinsis, nes į vakarinį upės krantą atgabena daug rezervo ir karinės medžiagos. Persikėlimui per upę veikiausia naziai mėgins plačiai naudoti parašutistus, kurių sunaikinimui maršalas Budenni stropiai ruošiasi.

Anglai turį davinių, kad jei Sovietams priseis apleisti Odesą, tai karines jėgas Sovietai sugebės iš miesto ištraukti laivais.

Teisėjas Murphy Ragina Katalikus Remti Sovietus

ATLANTIC, N. J.—rugp. 20.—Aukščiausiojo šalies teismo narys teisėjas Frank Murphy kalbėdamas Knights of Columbus (vyčių) draugijos suvažiavime atkartotinai ragino katalikus ir kitus krikščionis be svyravimų remti Sovietų Sąjungą josios kare su "piktaisiais naziais."

Buvęs Michigano gubernatorius, dabar teisėjas, aiškino 1,400 delegatų, kad nazių tikslai mirtinai pavojingi ir Amerikai ir visam pasauliui.

VICHY. — Petaino fašistinis režimas įsakė kolonijalei administracijai Morokkoj imtis persekiojamų priemonių prieš žydus.

New Yorko Federacijos Unijos Stos už Rėmimą Sovietų

Syracuse, N. Y., rugp. 20.—Šiame mieste prasidėjo 79-tas metinis suvažiavimas New Yorko valstijos ADF unijų. Suvažiavime dalyvauja 1,000 delegatų.

Tarpe kitų rezoliucijų, yra kelios rezoliucijos už prez. Roosevelto užsieninę politiką ir už Sovietų Sąjungos rėmimą. Didelė didžiuma delegatų teigiamai nusiteikę minėtų rezoliucijų atžvilgiu.

CANBERRA. — Australijos ministerių pirmininkas Menzies pareiškė krašto seimelyje, kad Australija tikrai įmsis ginklo, jeigu japonai pasikėsins į Malajų arba Singaporą.

Tuo pačiu sykiu Anglijos valdžia išsireiškė, kad "jeigu japonai kėsintųsi į Thailandą, tai anglai tą žygį skaitytų kraštutiniai rimtu."

LĖKDINS LĖKTUVUS Į SIBIRĄ IR KAUKAZĄ

HARRY HOPKINS VEIKIAUSIA VADOVAUS AMERIKOS DELEGACIJAI Į MASKVOS KONFERENCIJĄ

WASHINGTONAS, rugp. 20.—Vyriausybės rumuose eina spartus pasiruošimas į Maskvos konferenciją. Jau beveik tikra, kad Amerikos delegacijai vadovaus Harry Hopkins lend-lease akto administratorius.

Taipjau eina spartus paruošimas Sovietų Sąjungai karinių lėktuvų ir kaip tuos lėktuvus Sovietams pristatyti. Greičiausia lėktuvai bus lėkdinami, o ne vežemi juromis. Lėkdinimui numatyta du keliai. Vienas jų iš Alaskos į Sibirą, o kitas per pietinį Atlantą—Artimus Rytus į Užkaukazį. Tam reikalui Sibire pristeigta eilė aerodromų. Šiuo keliu, apart bomberių, bus lėkdinama ir trumpos distancijos naikintojai bei kovingieji lėktuvai.

Sovietų Sąjungą ketino pati lėktuvus parsigabenti. Amerikos vyriausybė užtikrino, kad lėktuvai bus atgabenti Amerikos pastangomis. Afrikos keliu lėktuvus gabenti apsiėmė Pan-American Airways kompanija.

Spaudos konferencijoj Rooseveltas pareiškė, kad Amerikos ir Anglijos vyriausybės smulkmeningai aptars planą kiek ir kokių reikmenų reikės pagaminti šįsis ir kitais metais, kad užtikrinti talkininkų karinį pajėgumą 1943 metams.

Prie to prezidentas dar dadėjo, kad Maskvos konferencijoj bus detališkai aptarta kiek reikės iš Amerikos siųsti karinės medžiagos Anglijai ir kiek Sovietų Sąjungai.

"VILNIS"
(THE SURGE)
LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $6.00, six months $3.25. Chicago $8.00, six months $4.25, foreign countries 8.00, six months $4.50. Subsription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year $2.50, ½ year $1.50, outside of Chicago, 1 year $2.00, ½ year $1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kova Bus Ilga ir Sunki

Iš Londono pasipylė gandų, buk greitai įvyks pergalės taika ir buk vokiečiai tuoj bus sumušti. Yra tikro pamato manyti, kad šaltinis to "kaziono optimizmo" yra Berlynas. Pastaruoju laiku tos rūšies gandų iš Berlyno paleista labai daug.

Šie gandai leidžiama tuo tikslu, kad užliuliuoti Angliją ir Ameriką ir užhipnotizuoti jas falšyvu saugumu. Pamatinis tų gandų tikslas—palikti Sovietų Sąjungą pačią vieną. Ta kryptim dirba ne tik Goebbelso mašina, bet ir penktoji kolona Anglijoje ir Amerikoje.

Tame yra didelio pavojaus.

Ko šiuo laiku labiausia reikia, tai kad visi hitlerizmo priešai įsitikintų ir žinotų, jog kova su hitlerizmu bus sunki ir ilga ir kad, todėl, reikia įtempti visas savo jėgas, mobilizuoti visas savo išgales, kad ta kova užtikrintų laimėjimą.

Prez. Rooseveltas užvakar kalbėjosi su dideliu laikraštininkų būriu. Savo pasikalbėjime, cituodamas Lincolną, jis pabrėžė, kad kova bus ilga ir sunki. Jis kalbėjo ne tik apie šiuos metus, bet ir apie sekančius. Kovą negalima išlošt gudria strategija. **Reikia kovot!**

Daug žmonių vaduojasi iliuzijom. Jie nesupranta karčios tikrovės. Jie mano, kad hitlerizmą galima apgalėt be didelio ir ryžtingo pasiaukojimo. Prezidentas įspėjo Amerikos žmones nepasiduoti tom iliuzijom.

Apskaičiuojant visas pajėgas, kokias turi Sovietų Sąjunga, Anglija ir Amerika, apskaičiuojant ir potenciales pajėgas visose Hitlerio pavergtose šalyse, susidaro visos objektyvės sąlygos, kad šis karas butų laimėtas. Dėl to negali buti jokios kad ir menkiausios abejonės.

Savo kablegramoj iš Londono R. Palme Dutt sako: **"Koalicija (prieš Hitlerį) tiesioginiai reprezentuoja 400,000,000 žmonių. Su ja yra užuojauta viso pasaulio tautų. Ko šiuo momentu labiausia reikia, tai kad ši koalicija pradėtų tikrus veiksmus."**

Jei prie to pridėti Kiniją, jei prie to, pagaliaus, pridėti pačius Vokietijos žmones, tai susidaro tikrai milžiniškos pajėgos prieš Hitlerio mašiną.

Bet reikia veiksmų, reikia didžiausio susikoordinavimo, nes šiuo laiku, neperdėjus galima pasakyti, visa karo našta gula ant Sovietų Sąjungos.

Tuoj įvyks konferencija Maskvoje. Ta konferencija turės tikrai istorinės reikšmės, jei visų trijų valstybių atstovai konkrečiai ir praktiškai nusitars eiti didžių žygių keliais. **Deklaracijos yra geras dalykas, bet reikia tikro ginkluoto brolišku mo.**

Nereikia slėpt nuo savęs, kad tuose sprendžiamuose mušiuose Hitlerio pusę uoliai ir aklai palaiko penktoji kolona, America First Komitetai, izoliacionistai ir tokie laikraščiai kaip "Tribune". Tie gaivalai sakosi turį didžiumą. Bet tai yra didžiausias melas. **Milžiniška šios šalies gyventojų dauguma nusistačius anti-hitliniai.**

Kaip nesenai įtikininčiai buvo priparodyta, tokie įzoliacionistų orakulai, kaip Wheeler ir Nye, sukėlė prieš save didelę didžiumą piliečių North Dakotoj ir Montanoj. Net jų atstovaujaujamose valstijose jie turi su savim tik nedidelę mažumą.

Bet šioj šaly yra milionai žmonių, kurie gyvena iliuzijomis, kad "kiti sumuš hitlerizmą." Toks protavimas nėra nei protingas, nei padorus.

Fašistai-hitlerininkai, pradėjus Hitleriu, baigiant Mannerheimu ir Horthy, baigiant Mussoliniu ir Petainu, yra susijungę.

Visos demokratinės valstybės ir milioninės masės žmonių, gyvenančių tose valstybėse, turi susiburt geležiniam pasiryžime laimėti šį karą ir sutriuškinti fašizmą sykį ant visados.

Kiekvienas kovotojas prieš hitlerizmą turi įsijungti į tą kovą. Kiekvienas kovotojas prieš hitlerizmą turi suprast, kad jo šventa pareiga pastatyti į kovos kelią kiekvieną žmogų, kurį sumulkino hitlerinė propaganda.

Amerikos Legionas

Amerikos Legionas yra karo veteranų organizacija. Ir toj organizacijoj yra vadų, kurie nori sudrumsti jų narių vienybę ir sukelti juos prieš politiką bendradarbiavimo su Anglija ir Sovietų Sąjunga. Amerikos Legione yra lindberginių elementų ir yra katalikų, kurie savo dvasios vadu skaito kun. Coughliną.

Californijos Legiono konvencijoj izoliacionistų šalininkai bandė pravesti rezoliuciją prieš nacionalę vienybę. Rezoliucijos tikslas buvo suskaldyti žmonių vienybę jų kovoje už demokratijos išlaikymą. Jų užmačios nuėjo niekais. Californijos legionieriai nepasidavė Lindbergho-Coughlino klikai. Už tai juos reikia pagirti ir pagerbti.

New Yorko valstijos legionierių konvencijoj izoliacionistų machinacijos pavyko. Konvencija priėmė rezoliuciją, kuri priešinga šalies, kongreso didžiumos ir prezidento Roosevelto nusistatymui. Tuomi pasipiktino didelis skaičius Legiono narių.

Reakcionierių šalininkai visur, kur tik gali, bruka "komunizmo klausimą." Bet tai yra niekas daugiau, kaip demagogija. Klausimas neina apie komunizmą. Klausimas eina apie Hitlerio sutriuškinimą. Štai kur vyriausias priešas!

Šį penktadienį Springfielde prasidės Illinois valstijos legionierių konvencija. Chicagos "Tribune" ir pro-hitlerinių izoliacionistų šalininkai ir ten rengiasi užvirti smalą. Jie taip pat paleis darban visus savo agentus. Illinois Legiono oficialis organas "Illini Legionaire", pastarajam numery, užėmė gerą poziciją, pasisakydamas už nacionalę vienybę ir už rėmimą valdžios politikos.

Reikią tikėtis, kad ir Springfieldo konvencija supras kokia šiuo laiku yra pati svarbiausia Amerikos demokratijos užduotis.

Negryna Sąžinė

Mes jau minėjome "Vilny" apie Lietuvių Romos Katalikų Federacijos kongresą, kuris įvyko rugpiučio 7 d. Marianapoly, Thompson, Conn.

Vienoj iš to kongreso priimtų rezoliucijų pareiškiama:

"Atsižvelgdamas į dabartinę Lietuvos padėtį, kongresas mato butino reikalo pabrėžti savo giliausią įsitikinimą, kad 1941 metų birželio22-24 dienomis įvykęs didysis Lietuvos žmonių sukilimas neturėjo sąryšio bet su kokia svetima įtaka."

Kodėl jie taip tankiai kartoja ir kartoja tą savo "įsitikinimą"? **Todėl, kad tų ponų sąžinė negryna. Jie labai gerai žino, kad tas sukilimas buvo inspiruotas ir pravestas nacių iniciatyva. Jei naciški banditai nebutų įsiveržę Lietuvon, to sukilimo nebutų buvę.** Hitleriui tas sukilimas buvo naudingas ir reikalingas ne tik iš kariniai-strateginio atžvilgio, bet ir iš "ideologinio" atžvilgio. Mat, juk ir banditams labai naudinga sakyti, kad žmonės jiems pritaria ir "kyla prieš bolševikus."

Jeigu jau patikėtume klerikalų vadovybei, kad "visa Lietuva" buvo prieš Tarybų valdžią, tai kodėl ta "visa Lietuva" nesukilo, kol nepasirodė Hitlerio banditai?

Antra vertus, jau yra įrodyta ir reakcinė spauda pati prisipažino, kad sykiu su hitleriniais banditais sykiu atmaršavo Lietuvon iš Vokietijos smetoniniai ir kitokie žvalgai, kurie išanksto buvo sumobilizuoti.

'MIŠKŲ BROLIAI' LIETUVOJ 1917, IR PARTIZANAI PRIEŠ VOKIEČIUS

Vokiečiai laikė okupavę Lietuvą laike pasaulinio karo nuo 1915 metų iki 1918 metų pabaigai. Jie viešpatavo kaip norėjo ir planavo padaryti Lietuvą Vokietijos dalimi. Kas nepasisekė anais laikais atsiekti vokiečiam, tai dabar mojasi tą atlikti Hitleris per savo atstovą Rentelį. Žinoma, jie panaudoja lietuvių tautos išgamas Ambrozevičius, Kubilius, Ancevičius ir kitus niekšus, kurie del šmotelio maisto, del savo asmeninio luksuso pasiryžę parduoti savo garbę, parduoti visos tautos ateitį.

Anais, pasaulinio karo laikais baisiai buvo apiplėšti žmonės. Badas siautė po okupuotus kraštus. Daug jaunimo negalėjo gauti darbų. Pasireiškė baisus nusiminimas, beviltystė. Gimė tarpe tos dalies jaunimo iškrypimų. Nekurie jų pradėjo plėšikauti. Visiem turi būti aišku, kad tuos nenormalius pasireiškimus, iškrypimus pagimdė vokiečių okupacija, žmonių apiplėšimas ir žudymas.

Vokiški žandarai užpuldavo ir žvėriškai teisdavo žmones. Jaunimas pabūgęs tų persekiojimų, o kiti apimti keršto ir nori sunaikinti biaurius prispaudėjus, ėjo į miškus; ten slapstėsi ir kirto priešiui atgal kirčius. Tai buvo savo rūšies partizanai.

Vincas Kapsukas savo knygoj "Pirma Lietuvos Proletarinė Revoliucija ir Sovietų Valdžia" paduoda įdomių faktų apie "Miškų Brolius." Tai nebuvo pilno žodžio partizanai. Jie užsiimdavo tarpais ir plėšikavimu. Tačiau jie veikė prieš vokiečius okupantus, veikė prieš okupantų įrankius, vokiečių žandarams parsidavėlius, bagotus žemės savininkus. Neretai padėdavo biedniems "Miškų Broliai".

Lietuvoj buvo tikrų pasipriešinimų okupantų valdžiai. Įvyko politinės bylos prieš pasipriešinusius. Surviliškių valsčiuj, Kauno rėdyboj, įvyko bylos ir buvo sušaudytas Petras Reinys. 19 tos apielinkės jaunuolių pasmerkė vokiečiai katorgos kalėjiman. Daug jaunuolių vokiečiai išsigabeno į Vokietiją. Jaunimas vengdamas išgabenimo į Vokietiją ir bėgdavo nuo areštų slėptis miškuose. Jie sudarydavo "Miškų Brolių" grupes ir keršindavo okupantam ir jų įrankiam.

Ve kaip dramatiškai aprašė laikraštis "Sekmadienis" apie "Miškų Brolių" veikimą vokiečių okupacijos metu:

"Šale vieškelio Pasvalys-Vabalninkai tarp Guodžių, Žoliškių, Žadeikėlių kaimų ir Ciemnolonsko dvaro dunkso pelkėtas miškas. Pakraščiais auga tankūs beržynai ir karklynai, viduryje sliukšo klampios pelkės, skurdžiomis pušelėmis apaugusios. Čia laisvai veisiasi lapės, vilkai ir didieji vanagai, o rudeniop sirpsta spanguolės uogos (Šisai raštas pagamintas 1932 m.).

(Tęsa ant pusl. 3)

NEUŽMIRŠIME ANTI-FAŠISTŲ FRANCUZIJOE

Francuzija savo laiku buvo demokratinė šalis ir tada demokratiški, laisvę mylinti žmonės, bėgo nuo budeliško fašizmo iš Ispanijos, Vokietijos ir Italijos į Francuziją. Ypatingai ten daug pabėgo iš Ispanijos tos šalies antifašistų ir kitų šalių kovotojų.

Bet karo eisenoj Francuzija virto fašistine šalim Dabartinė Francuzijos valdžia, priešakyj su Petainu ir Darlanu, yra nei kiek negeresnė už Hitlerio ir Mussolinio fašistinę valdžią. Ji panaikino visas demokratines laisves, ji įvedė Francuzijoj žiauriausį fašistinį režimą, ji, pagaliau, pilniausiai bendradarbiauja su Vokietijos ir Italijos fašistais išnaikinime Francuzijoj bent kokių demokratijos likučių ir tarptautinėj politikoj.

Nelaiminga Francuzija ir jos liaudis; ją terioja ne vien Vokietijos ir Italijos fašistai, bet ir savieji! Baisiai kenčia Francuzijos žmonės! Bet dar didesnėj nelaimėj atsidurė tie, kurie savo laiku bėgo iš Italijos, Vokietijos, Lenkijos, Ispanijos į Francuziją ieškodami vietos, kur jie galėtų laisviau atsikvėpti. Užsienio kovotojai antifašistai Francuzijoj atsidurė baisioj nelaimėj. Jie sugrusti į koncentracijos logerius, kur laikomi gyvulių padėtyje. Jų drabužiai senai susidėvėjo, jų maistas prasčiausias, jie negauna ne tik žmoniškos, bet dažnai jokios medikalės pagelbos!

Demokratinėse šalyse veikia įvairus antifašistų ir Ispanijos kovotojų gelbėjimo komitetai. Tie komitetai daug padėjo, daug kovotojų išvežė. Amerikoj veikiantis Ispanijos Kovotojų Gelbėjimo Komitetas siekė net laivą pasamdyti, kuris butų vienu kartu parvežęs kelis šimtus kovotojų. Laivo negavo. Bet tie komitetai grupėmis, po kelis desėtkus, parvežė į Meksiką, San Domingo ir kitas Centralinės ir Pietinės Amerikos respublikas per **12,000 antifašistų kovotojų,** kurie yra dėkingi Amerikos ir kitų šalių liaudžiai už jų išgelbėjimą. Prie to prakilnaus darbo nemažai prisidėjo ir lietuviai savo aukomis.

Minėti komitetai savo darbą tęsia ir toliau. Ypatingai jie daugiau pasmarkino darbą, kada Francuzijos fašistinė valdžia galutinai nusitarė bendradarbiauti su Hitlerio ir Mussolinio budeliškomis valdžiomis. Minimi komitetai siekia išgelbėti kiek galima daugiau antifašistų kovotojų nuo mirties ir amžino kalėjimo bei katorgos. Jie savo darbą veda plačiu baru, kiek tą leidžia atlikti dabartinė aplinkuma.

Mes pasitikime, kad kur bus galimybė, kur bus prie lietuvių kreiptasi tais reikalais, tai lietuvių pažangioji visuomenė ir ant toliau nuoširdžiai padės kiekviename žygyj, kovojime prieš budelišką fašizmą ir gelbėjime antifašistų.

Lietuvių pažangioji visuomenė atliks savo pareigą, tiek teikime Sovietams medikalės ir kitokios pagelbos, tiek gelbėjime antifašistų iš budelių nagų.

Prezidentas Rooseveltas ir Anglijos premieras Churchill konferencijoj ant karo laivo Potomac. Su jais dalyvavo ir Anglijos ir Amerikos atsakomingi viršininkai. Konferencijoj priimta 8 punktai apibudinanti karo tikslus. Taipgi parašyta laiškas Sovietų Sąjungos premierui Stalinui ir pasiūlyta laikyti konferenciją Maskvoj, kad bendrai visos trys valstybės išdirbtų planą. Maskva jau užgyrė pasiūlymą ir ruošiasi prie konferencijos. Konferencija aptars invazijos strategiją.

Ar jie ir nebuvo "svetimoj įtakoj"?

Bendrai kalbant apie tą sukilimą, ar teisingiau sumokslą, dar tas reikia pasakyti, kad visos žinios apie jį gauta iš Berlyno ar per Berlyną.

Tas taip pat svarbu įsitėmyti. O tie Lietuvoj leidžiami laikraščiai, kurie rašo apie sukilimą, yra pilnoje nacių kontrolėje.

New Yorko Industrinių Unijų (CIO) Taryba, atstovaujanti 400,000 organizuotų darbininkų, pareiškė atitinkamoj rezoliucijoj savo didelį pasitenkinimą tuo, kad prez. Rooseveltas ir Churchill'as (savo laiške Stalinui) kooperuos su Sovietų Sąjunga.

"Jų pareiškime yra elementų, kurie užtikrins laimėjimą"—sako CIO unijų Taryba.

New Yorko CIO Taryba sveikina šį džiuginantį faktą.

— — —

Vilniečiai visuomet turi sugyventi draugiškoj vienybėj. Budami vienybėj, mes pritrauksime prie savęs daugiau draugų. O tuomet bus juo lengviau gauti "Vilniai" naujų skaitytojų.

Siųs Sovietams Daiktus, Kuriuos Pirmiau Draudė Siųst

LONDONAS, rugp. 19.—Ekonomijos ministerio įsakyta siųsti Sovietams gumą ir kitas žaliavas, kurių siuntimas pirmiau buvo draudžiamas. Prie šių daiktų įsakyta nedelsiant siųsti avalinę odą, vilnų ir plaušų smiltis piltį maišams.

Iš Sovietų sau Anglija gabens's glicerino, kanapių virvėms, rąstų ir kita ko. Atsižvelgiant į laivininkystės keblumus, sutiko, kad Sovietams daiktai bus vežami ir iš Anglijos ir josios dominijų.

Kinai Netekę 3,300,000 Kareivių Per Visą Karo Metą

SAN FRANCISCO, Calif.—Iš Kinijos sugrįžęs Alfred Kohlberg teigia, kad nuo pradžios japonų užpuolimo ant Kinijos, pastaroji netekusi 3,300,000 kareivių užmuštais ir sužeistais. Per 350,000 sužeistų, kurių padėtis buvo beviltinga, iš fronto visai nevežti kitur.

Atsakingi kinų valdžios žmonės į pergalę žiuri su pasitikėjimu. Kaip tik Hitleris bus sutriškintas, Kinija esą gaus karinės pagelbos kiek tik jai reikės japonus atgal sugrusti į jųjų salas. Kinai esą pasitikėt, kad iki Hitlerio sumušimo jie galės vieni atlaikyti japonų spaudimą.

Chicagoj

Joe Louis žmona Marva buvo pareikalavus nuo jo divorso. Byla ėjo veik visą mėnesį. Užvakar teisme, kad prieita prie galutino bylo svarstymo, jiedu susitaikė.

BONCE TYLENIS

J. L. PERECAS.

Čia, šiame pasaulyje, Boncės Tylenio mirtis jokio įspūdžio nepadarė. Pamėginkit paklausti, ar kas žinojo, kas pervienas buvo Boncė, kaip jis gyveno ir kuo jis mirė: ar širdis jam plyšo, ar jėgos pasibaigė, arba stuburys jam sulūžo nuo nepakeliamos naštos... Kas gali žinoti? Gali būti, jis badu mirė?

Jeigu būtų pastipęs vienas iš arklių, traukiančių tramvajų, tada žmonės būtų daugiau susidomėję. Apie tai būtų laikraščiai rašę, šimtai žmonių būtų subėgę iš įvairių gatvių pažiūrėti į nelaimingąjį gyvulį ir net vietą, kur įvyko katastrofa.

Bet ir tramvajaus arklys nebūtų to sulaukęs, jeigu arklių būtų tiek daug, kiek žmonių.

Boncė tyliai gyveno ir tyliai pasimirė. Kaip šešėlis jis praėjo mūsų pasaulį.

Boncę apipiaustant vyno nebuvo, taurės neskambėjo. Tapęs "bar-micvo" (13 metų amžius—religijos pilnametiškumo pradžia), jis puikios prakalbos nelaikė. Gyveno kaip nepastebima smiltelė pajūryje, tarp milionų į ją panašių. O kai vėjas pakėlė tą smiltelę į orą ir pernešė ant kito kranto, niekas to nepastebėjo.

Kol gyvas buvo, jo kojos pėdsakų nė peršlapusioj žemėj nelikdavo, o kai mirė, jo kapo lentikę vėjas numetė. Laidotuvininko pati rado tą lentikę toli nuo kapo ir išvirė ja puodelį bulvių. Praslinko tik trys dienos, ir laidotuvininkas jau nieku gyvu nebeatsimintų, kur palaidotas Boncė...

Jei Boncė būtų ant kapo paminklą turėjęs, tada, gal būt, po šimto metų koks senienų tyrėjas jį galėtų rasti, ir Boncės Tylenio vardas dar kartą praskambėtų šiame pasaulyje.

Praėjo kaip šešėlis. Jo atvaizdas neišliko niekieno prote, niekieno širdyje. Jo nė žymės neliko.

Ničnieko jis nepaliko. Vienainis gyveno, vienainis ir mirė.

Kad žmonės negyventų tokioj skuboj, gal būtų kas išgirdęs Boncės stuburį braškant po sunkiąja našta. Kad žmonės daugiau spėto turėtų, tada gal kas būtų pastebėjęs, jog Boncė (irgi žmogus) turi dar ligi gyvas užgesusias akis ir baisiai įdubusius skruostus; būtų pastebėjęs, jog ir be naštos jis vaikščioja galvą nulinkęs, lyg dar ligi gyvas ieškotųsi kapo. Jei žmonių būtų tiek pat maža, kiek arklių, traukiančių tramvajų, tada gal kas būtų paklausęs: "O kur dingęs Boncė?"

Kai Boncę į ligoninę nuvežė, jo kertė pogrindyje nepaliko tuščia; jos laukė dešimtis žmonių, tokių pat kaip Boncė, kurie burtus metė dėl kertės. Boncę pernešė iš ligoninės lovos į numirėlių kambarį, —ir pasirodė, jog dviejų dešimtų neturtėlių tos lovos laukiama. Kai jį išnešė iš numirėlių kambario—ten įnešė dvidešimt užmuštų, iškastų iš po griuvėsių namų. Kas gali žinoti, kiek laiko jis ramiai ilsėsis kape, kiek žmonių jau laukia to sklypelio žemės?

Tyliai gimė, tyliai gyveno, tyliai mirė ir dar tyliau palaidotas.

. . . . . .

Visai kas kita buvo anam pasauly. Ten Boncės mirtis padarė didelio įspūdžio.

Didysis "Mesijos laikų" ragas skardeno visose septyniose dangaus sferose: "Boncė Tylenis numirė." Didžiausi archistratigai plačiausiais sparnais skraidė iš vienos vietos į kitą ir pranešė vienas kitam: "Boncė pakviestas į Dangaus Teismo posėdį." Dausoje linksmybė, džiūgavimas, klegesys: "Boncė Tylenis!" Lengva pasakyti—Boncė Tylenis!

Jauni angelai deimanto akutėmis, auksiniais, švelniausiais sparneliais ir sidabrinėmis kurpėmis su džiaugsmu nulėkė Boncės sutikti. Sparnų plestėjimas, kurpelių trepsėjimas ir jaunų, rausvų lūpelių linksmi juokai pripildė dangų, pasiekė Praamžiaus sostą, ir pats Praamžius jau žinojo Boncę ateinant.

Protėvis Abraomas stojo šalia dangaus vartų, ištiesė dešiniąją ranką nuoširdžiai pasveikinti ir saldus, šviesus šypsnis pasirodė jo veide.

Kas ten griaudžia danguje?

Du angelai rita Boncei į dausą auksinį ratuotą krėslą.

Kas ten sušvito?

Ten nunešė auksinį vainiką, papuoštą brangiaisiais akmenimis, irgi Boncei.

—Dar nenusprendus Dangaus Teismui?—klausia nustebę ir ne be pavydo teisuoliai.

—Koks ten teismas,—atsako angelai,—juk tai bus tuščia formalybė. Prieš Boncę nė dangaus kaltintojas neišsižios. Byla tęsis neilgiau kaip penkias minutes. Juk čia su Bonce Tyleniu turima reikalo!

- - -

Kai angelėliai apspito Boncę ore ir jam pagerbti pagiedojo giesmelę, o protėvis Abraomas pakratė jam ranką, lyg senam bičiuliui; kai jis išgirdo, jog dausoje jam paruoštas krėslas, jog jo laukiąs vainikas, jog Dangaus Teisme apie jį pikto žodelio netarsią,—Boncė, kaip ir aname pasaulyje, iš baimės tylėjo. Jam širdį suskaudo. Jis buvo tikras, kad čia sapnas arba paprastas nesusipratimas.

Jis jau buvo į tat įpratęs. Ne kartą aname pasaulyje sapnavo renkąs grindyse pinigus, kurių ten milionai išbarstyti, ir nubusdavo dar didesnis nuskurdėlis nekaip atsigulęs. Ne kartą žmonės apsirikę jam nusišypsodavo, gerą žodelį tardavo, o paskui nusispiovę nusigryždavo.

—Toks jau yra mano likimas,—galvoja jis.

Ir jis bijo akis pakelti, kad sapnas neišnyktų, kad nenubustų kur urve tarp gyvačių ir skorpionų; bijo išsižioti, krustėti, kad jo nepažintų ir į pragarą nemestų.

Jis dreba ir negirdi angelų pagyrimų, nemato, kaip linksmai jie aplink jį šokinėja; protėviui Abraomui neatsako į nuoširdų "Taika Jums", o stojęs prieš Teismą—stovi nepasisveikinęs.

Visai žmogus nesižino ką daras iš baimės.

Toji baimė dar padidėjo, kai jis netyčia dirstelėjo į Dangaus Teismo aslą. Tikrasis alebastras, išdėliotas brilijantais. "Ant tokios aslos stovi mano kojos?"—Jis visas sustingsta. "Kas gali žinoti, kokiu turtuoliu, kokiu rabinu, kokiu cadiku jie mane laiko... Jis ateis—ir tada man bus galas!"

Iš baimės jis nė negirdi, kaip pirmininkas ryškiai ištaria: "Boncės Tylenio byla" ir, paduodamas aktus angelui gynėjui, sako:

—Skaityk, bet trumpai.

Visų dėmesys nukreiptas į Boncę. Jam ausyse spengia, ir tame spengime eina vis ryškyn ir ryškyn saldusis angelo gynėjo balsas, skambąs kaip smuiko garsai.

—Jo vardas,—girdi jis,—jam tiko, kaip rūbai, pasiūti dailininko siuvėjo, lieknai figūrai.

—Ką jis čia kalba?—klausia savęs Boncė ir staiga girdi nekantrų balsą:

—Tik be palyginimų!

—Jis niekuomet,—tęsia angelas gynėjas,—niekuo nesiskundė, nei Dievu, nei žmonėmis. Niekuomet nežybtelėjo jo akyse neapykantos kibirkštis, niekada jo žvilgis nesikreipė su skundu į dangų.

Boncė vėl nė žodžio nesuprato, o kietasis balsas vėl pertraukia:

—Be retorikos!

—Jobas neišturėjo, o jis juk nelaimingesnis buvo...

—Faktų, tik sausų faktų!—rėkia dar nekantriau pirmininkas.

—Aštuntą dieną po gimimo jis buvo apipiaustytas...

—Tik be realizmo!

—Operatorius nemokėlis nesulaikė kraujoplūdos...

—Toliau!

—O jis vis tylėjo,—tęsia gynėjas.—Tylėjo net tada, kai, trylikos metų būdamas, nustojo motinos ir gavo pamotę... pamotę žiežulą, raganą...

—Gali būti, čia vis dėlto apie mane kalbama?—pagalvoja Boncė.

—Prašau be insinuacijų trečių asmenų adresu,—pyksta pirmininkas.

(Bus daugiau)

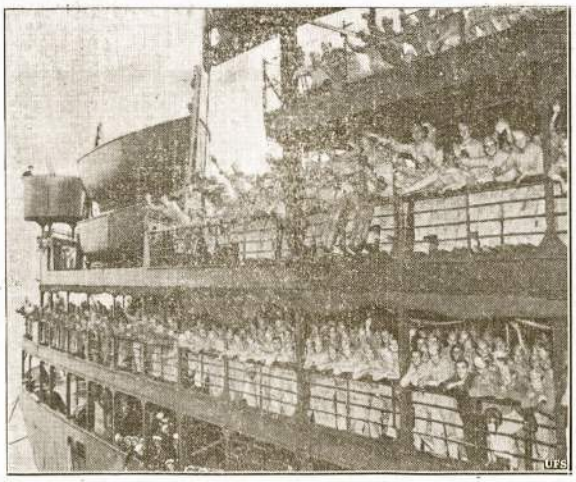

Mūsų kariuomenės Pirma Divizija atplaukė į Brooklyną po manevrų N. ir S. Carolina pakraščiuose. Jie atmušti" pakraščio apsaugos, bet gerai pasirodę.

Žemės Ukio Buklė Francuzijoje

Francūzijos vyriausybė pastaruoju laiku išleido nemaža įstatymų, turinčių tikslą, iš vienos pusės, sulaikyti masinį valstiečių bėgimą iš kaimo ir žemės metimą, o iš antros pusės—kompensuoti žymų sėjos nepriteklių, pernai rudenį mažiau užsėjus.

Francūzija dėl karo ir blokados yra beveik visiškai atkirsta nuo užsienio rinkų. Ilgą laiką ji tegali pasiklausti tiktai savo žemės ūkio produkcija. Dėl to Viši vyriausybė visas pastangas dabar daro priversti valstiečiams daugiau gaminti. Tačiau tai padaryti yra juo sunkiau dėl to, kad Francūzijos žemės ūkio degradacija prasidėjo dar prieš karą.

Tuo metu, kai Francūzija buvo kariškai nugalėta, jos ūkį jau graužė agrarinė krizė—smulkūs valstiečiai visai nusigyvendavo, mesdavo žemę, gyventojai masėmis bėgo į miestų.

Frosaras savo knygelėje "Dykuma Kaime" pakartojo šampanės vynuogių augintojų grupės laišką, kuriame atvaizduojama vienos pagrindinių Francūzijos žemės ūkio šakų būklė: "Pradedant 1929 metais," rašo vynuogių augintojai, "mes atsidūrėme padėtyje be išeities. Iš 8,500 hektarų vynuogynų, esančių Marnos departamente, 3,000 hektarų priklauso kelioms stambioms firmoms, o kiti 5,500 hektarų — 13-kai tūkstančių smulkių savininkų. Apsimokanti mūsų gaminamo vyno kaina yra 800-1,500 frankų už 200 litrų. Tuo metus kainos nusmunka iki 180-300 frankų už 200 litrų. Pagalvokite: ar įmanoma gyventi su tokiomis pajamomis?"

Tuo būdu viešpataudamos stambios firmos ir supirkinėtojai, kurie nustato neapsimokančias kainas ir dėl to gauna didžiulį pelną, nusmukdė tą svarbią Francūzijos žemės ūkio šaką į krizės būklę. O kokia 1941 m. pavasario sėjos būklė? Žemės ūkio ministeris Kazijo, kalbėdamas balandžio 23 d. Limože, pareiškė: "Valstiečių pastangų dėka badas, matyti, bus ne toks baisus šinis metais. Abiejose Francūzijos zonose šiemet bus apsėtas didesnis plotas negu pernai."

Tačiau Francūzijos spaudos skelbiamieji duomenys aiškiai prieštarauja tam Kazijo optimizmui. Taip, pavyzdžiui, de la Roko laikraštis "Flambo" balandžio 20 d. numeryje įdėjo skaitmenis, apibudinančius sėklų atsargų būklę. Oficialiais duomenimis, sėklų ir trąšų nepriteklius yra toks: sėklinių bulvių, cukrinių runkelių ir ropių sėklų stinga 70%, trąšų—75%, sulfatų (vynuogynams)—60%.

Nepaisant vyriausybės dekretų, uždraudusių parduoti ir gabenti bulves iš vieno departamento į kitą, sėklinės bulvės, kaip matyti iš nurodytųjų skaitmenų, buvo suvalgytos žiemos metu. Vyriausybės sudarytosios vadinamos "rajoninės žemės ūkiui reikalingų produkcijų paskirstymo organizacijos" nepajėgia pakankamai parūpinti valstiečiams reikalingų sėklų. Laikraštis "Žur eko de Pari" balandžio 28 d. numeryje rašo, kad valstiečiai kaltina tas paskirstymo organizacijas, jog jos, nepaisydamos vyriausybės potvarkio, kad valstiečiams būtų parūpinta sėklinių bulvių ir kitų sėklų, vėlina sėklų išdavimą ir trukdo pavasario sėjos įvykdymą. "Žur eko de Pari" atsako į tuos kaltinimus taip: "Jeigu nėra sėklų, tai, kokius potvarkius ir beskelbtų žemės ūkio ministeris dėl jų davimo valstiečiams, duoti jų vistiek neįmanoma."

Kai kuriuose departamentuose (pavyzdžiui, Piuji-de-Domo departamente) sėklinės bulvės duodamos tik tiems valstiečiams, kurie sutinka pasirašyti pasižadėjimo raštą, kad jie atsisako gauti maisto korteles atsinančių žiemą.

Francūzijos laikraščiai pažymi, kad daržovių derlius Francūzijoje šiemet bus labai menkas. Laikraštis "Tribun", leidžiamas Sent-Etjene, balandžio 21 d. numeryje rašo, jog negalima laukti, kad bulves šiais metais būtų galima pakeisti kitomis daržovėmis. Beveik visur kopūstus sunaikino šaltis, o žirnių ir pupelių bus gauta labai mažai.

Grūdus dar gruodžio mėnesį (1940 m. gruodžio 17 d. įstatymas) valstiečiai buvo įpareigojami nevėliau kaip iki kovo 31 d. atiduoti visus, kiek tik jų turėjo, išskyrus normas, nustatytas jų pačių suvartojimui (5 kilogramai kas mėnesį).

Departamentų prefektai paskelbė potvarkius, kad visi valstiečiai nevėliau kaip iki gegužės 15 d. praneštų vietos valdžios organams, kiek jie yra rudenį ir pavasarį pasėję kviečių, avižų, miežių, kukurūzų ir grikių.

Kaip pareiškė vienoje savo viešoje kalboje žemės ūkio ministeris Kazijo, šiuo metu stinga 40 milionų centnerių koncentrucų pašarų 1,200,000 gyvulių. Negalėdami išmaitinti gyvulių iki galiavos, kaip pareiškė Kazijo, valstiečiai priversti atiduoti juos papiauti.

Be to ir vyriausybė yra priversta skatinti gyvulių piovimą, nes reikia išmaitinti miestų gyventojus.

Darbinių gyvulių visai nebegalima pirkti. Apskritai su traukinuąja jėga yra taip sunku, kad, kaip tvirtina laikraščiai, vasarą javus valyti teks vien rankomis: arklių nėra, traktorių nebegalima panaudoti dėl skystojo kuro stokos; piaunamosioms ir kertamosioms mašinoms stinga net tokių paprastų dalykų, kaip virvių pėdams rišti.

Ypatingai opus yra darbo jėgos klausimas. Daugiau kaip milionas valstiečių tebėra nelaisvėje. Tūkstančiai užsieniečių nelaisvėje. Tūkstančiai užsieniečių žemės ūkio darbininkų išvyko iš Francūzijos. Nors vyriausybė daug kartų ragino "grįžti prie žemės", tačiau padėtis yra tokia, kad greta milžiniško skaičiaus bedarbių miestuose tebestinga kaip stigę darbo rankų kaime. Tai paaiškinama tuo, kad žemės ūkio darbininko būklė mažai tesiskiria nuo miestų bedarbio medžiaginės būklės.

Vyriausybė dėl to yra priversta griebtis priverstinės miestiečių mobilizacijos žemės ūkio darbams.

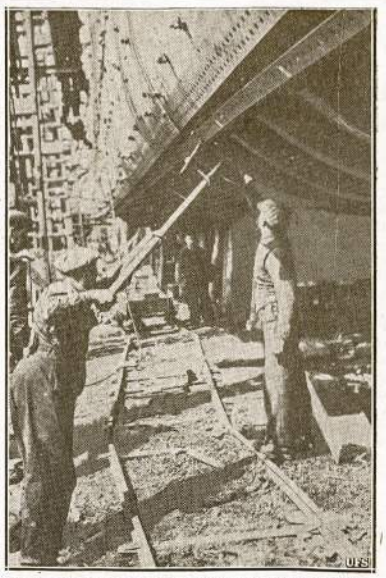

Anglijos laivų budavojimo darbininkai kiek gali skubina statyti naujus ir taisyti apdaužytus laivus, kad nesumažėtų laivynas nežiūrint nacių atakų.

"Miškų Broliai" Lietuvoj 1917, ir Partizanai Prieš Vokiečius

(Tąsa nuo pusl. 2)

Dabar pelkių pušynuose tyku ir ramu. Bet prieš 14 metų niekas nedryso į jas įžengti. Vien jų vardas sukeldavo žmonėse siaubingą baimę. **Kai vokiečių žandarai įodavo iš Pasvalio ir Daujėnų į Vabalninkus pro pelkes jie lėkdavo zovada, lyg velnių vejami."**

Toliau autorius rašo, kad tuose miškuose veikė "Miškų Brolių" būrys, kuris susidėjo iš Lietuvos jaunimo, iš pabėgusių rusų buvusių karių belaisvių ir Vokietijos. Tie slapukai naikindavo vokiečius žandarus. Žandarai nuo jų bėgdavo "kaip velnių vejami."

Aišku, buvo ir plėšikavimo. Bet tas plėšikavimas buvo aplinkybių pasekmė, okupantų vokiečių pagimdytas.

Dabartiniai Partizanai Prieš Hitleristus.

Mes smulkmenų nežinome, bet šiandien Lietuvos miškuose yra kur kas daugiau šių laikų "Miškų Brolių". Šie pasiryžėliai sąmoningi. Jie skina ir skins okupantus, naikina ir naikins jų vežamus dalykus iš Lietuvos ir per Lietuvą. Veikiausia taipgi pasireikš iškrypimų. Reikia suprasti, kad partizanai, šių dienų "Miškų Broliai", nesigailės Hitlerio agentų. Nesigailės nei tų, kurie juos išdavinės, norės įteikti į hitleristų rankas.

Atėjo valanda, kada žmogaus kova už pažangą, už laisvę, už kultūrą ir lietuvių tautos laisvę pasiekė paties griežčiausio laipsnio.

Jau dabar matosi davinių atsiųstose Ancevičiaus iš Berlyno ir Šveicarijos telegramose ir čia nacių propagandai tarnaujančių laikraščių — "Naujienų" ir "Draugo"—špaltose telpančių, kad partizanai veikia ir daro užpuldinėjimus ant vokiečių gurguolių.

Fašizmas reikia naikinti visur ir kaip tik galima imant aplinkybių stovį dėmesin. F. A.

"Vilnis" turi tūkstančius draugų, dėlto naudinga pasigarsinti joje.

Nacionalinio Meno Dekados

Šių metų kovo mėnesį sueina penkeri metai nuo tos dienos, kai buvo suorganizuota Maskvoje pirmoji nacionalinio meno dekada. Tą dieną savo kūrybos pavyzdžius partijos ir vyriausybės vadovams bei visuomenei pademonstravo Ukrainos TSR menininkai. Tas puikus ukrainiečių liaudies pasiekimų teatro ir muzikos srityje paraudymas buvo tikros socialistinės kultūros iškilmės. Nuo to laiko nacionalinio meno dekados pasidarė puikia tradicija. Po ukrainiečių meno dekados tais pačiais metais Maskvoje įvyko kazachų, gruzinų, uzbekų, azerbaidžanių, kirgizų, armenų, gudų ir buriat-mongolų meno dekados. Visos tos dekados vaizdžiai parodė, kokių didžiulių laimėjimų yra pasiekę meno darbuotojai broliškų respublikų, įsijungusių į galingą TSRS tautų šeimą, kaip ryškiai pražydėjo jų kultūra—nacionalinė savo forma ir socialistinė savo turiniu.

Kiekviena tauta dekadų dienomis atneša į visasąjungines tribūnas visa, kas yra geriausia jos nacionalinio meno lobyne. Daugelis jėjusių į dekadų programas kūrinių parodė aukštą nacionalinių kompozitorių ir teatrų lygį. Prie tokių kūrinių priklauso kompozitoriaus Paliašvilio opera "Abesalom i Eteri", kuriai siužetas yra paimtas iš gruzinų liaudies epo "Eteriani". Tai vienas iš senų, kaip pasaulis variantų padavimo apie meilę, nugalinčią mirtį. Operos herojų likimas yra artimas tokių pasaulinių klasikų herojų likimui, kaip Romeo ir Džuljeta, Tristanas ir Izolda. Žymus gruzinų kompozitorius sukūrė didingą muzikaliniai-dramatinę meilės ir mirties poemą. Jo stilius didingai epiškas, jo melodijos, atvaizduojančios gilius žmogaus jausmus arba atskleidžiančios tragiškus įvykius, yra kupinos lyriško aistringumo ir banguojančio dramatizmo. Padėjęs operos pagrindan liaudies epą ir nacionalines melodijas, Paliašvilis sukūrė veikalą, iškylantį iki didžių apibendrinimo aukštumų. Todėl tas puikus gruzinų operos meno pavyzdys yra braugus ir artimas visoms TSRS tautoms. Kaip tik dėl to opera "Abesalom i Eteri" išsikovojo visuotinį pripažinimą ir dabar yra pastatyta Didžiojo TSRS Teatro scenoje. Tą patį galima pasakyti ir apie kitą Paliašvilio operą—"Laisi", kurią dabar stato Maskvoje V. I. Nemirovičiaus-Dančenko vardo Valstybinis muzikalinis teatras.

Liaudies padavimas buvo pagrindu ir operai "Ker Ogly", kurią sukūrė Azerbaidžano kompozitorius Gadžibekovas. Tame kūrinyje atvaizduota Azerbaidžano kova už jos išlaisvinimą. Jos svajonės ir siekimai įkūnyti asmenyje liaudies herojus Ker-Oglio, kuris vadovauja darbo žmonių sukilimui prieš jų nekenčiamus pavergėjus. Opera "Ker-Ogly", užėmusi vieną iš pirmųjų vietų, geriausių TSRS tautų operų eilėje, taip pat išsikovojo milžinišką populiarumą. Šiais metais ji bus pastatyta Maskvoje Didžiojo TSRS Teatro skyriaus scenoje.

Kame glūdi galia ir puikumas tų spektaklių, kurie parodomi nacionalinio meno dekadų dienomis? Visų pirma, jų didžiausiame **liaudiškume.** Sukurdami savo ryškius veikalus, kompozitoriai ir artistai parinko idejas ir vaizdus iš nemirtingų liaudies kūrybos veikalų. Melodijos ir šokiai, liaudies sukurti ir menininkų praturtinti, žibėjo spektakliuose, kaip brangakmeniai.

Padavimas apie Farchadą ir Širiną įgalino Uzbekistano menininkus sukurti ryškų muzikalinį spektaklį "Farchadas ir Širinas"; iš puikaus liaudies epo "Manna" fragmentų sukurta nepaprastai graži pirmoji kirgizų nacionalinė opera "Aičurek", kurios herojais yra bogatyrius Semetejus ir jo mylimoji gražuolė Aičurek. Turtingiausias gudų folkloras plačiai panaudotas kompozitoriaus Turenkovo sukurtoje operoje "Cvetok sčastja" ("Laimės gėlė").

Parodydami operose liaudies epo herojų pavyzdžius, panaudodami operoms legendas ir padavimus, nacionaliniai teatrai atkakliai ir vaisingai dirba, surengdami spektaklius šių laikų temomis. Vienu iš žymių tarybinio operos meno kūrinių yra Stepanjano opera "Lusabacin" ("Na rassvete"), kuri buvo pastatyta armėnų meno dekados dienomis. Toje operoje atvaizduojamas vienas iš herojiškų epizodų tos armėnų liaudies kovos, kurią ji vedė už tarybų valdžios įvedimą Armenijoje. Kompozitoriaus Tikocko opera "Michas Podgornyj" parodo Gudijos kaimų imperialistinio karo metais ir pirmomis Didžiosios Spalio Socialistinės Revoliucijos dienomis. Gudų liaudies kovai prieš baltųjų lenkų okupaciją atvaizduoti paskirta opera "V puščach Polėsja" ("Poliesės giriose"), parašyta jauno talentingo kompozitoriaus Bovatyrevo. Specialiai armėnų meno dekadai kompozitorius Chačaturianas parašė baletą "Sčastja" ("Laimė"). Choreografinio meno priemonėmis tame spektaklyje atvaizduotas džiaugsmingas saulėtosios Armenijos kolchozininkų gyvenimas, tarybų žmonių heroizmas, didi laudies meilė mūsų sienų gynėjams — narsiesiems pasieniečiams.

Pasirengimas nacionalinio meno dekadai visada vyko, esant nepaprastam kūrybiniam pakilimui ir lenktyniaujant visiems teatro darbuotojams.

Vertas geriausių teatralinio, muzikos ir vaizduojamojo meno pavyzdžių parodymas yra visos liaudies garbės dalykas. Visados tikra šventė būdavo paskutinis dekados koncertas, kuriame dalyvaudavo ne tik menininkų profesionalų, bet ir saviveiklos meno atstovai. Kiekvienas koncertas įgalindavo giliau susipažinti su muzikaliniu, vokaliniu ir choreografiniu liaudies menu. Kaip tik koncertai ypatingai vaizdžiai ir įtikinamai pademonstruodavo visą liaudies talentų turtingumą ir įvairumą, paliūdydavo, koks neišsemiamas gaivinantis šaltinis yra liaudies kūryba tikriems didžiojo realistinio meno veikalams sukurti. Kiekvieno koncerto programa būdavo kruopščiai ir iš anksto paruošiama. Jai būdavo parenkamos liaudies dainos ir šokiai, būdavo sukuriami nauji muzikaliniai veikalai. Pasirengimo dekadoms metu iškildavo nauji kolektyvai, pasirodydavo talentingi kūrinių išpildytojai. Pakanka pažymėti, kad pasirengimo paskutinei buriat-mongolų meno dekadai dienomis respublikoje pastebėtas ligi tol nebuvęs dailininkų saviveiklos pakilimas. Saviveiklos kolektyvų tikrinime įmonėse, kolchozuose ir mašinų-traktorių stotyse dalyvavo daugiau kaip 1,500 asmenų. Daugiau kaip 170 talentingų tų saviveiklos ratelių meno veikalų išpildytojų dalyvavo baigiamajame dekados koncerte. Buriat-Mongolijoje būdavo sakoma: "Lamos pavogė mums dainą." Ir, štai, Maskva išvydo didingą Didžiosios Spalio Socialistinės Revoliucijos prikeltos liaudies meną, susipažino su talentingiausiais muzikantais, dainininkais, šokėjais.

TSRS vyriausybė giliai įvertino žymius teatralinius kolektyvus, filharmonijos ir daugybę teatro ir muzikos meno darbuotojų, pripažindama jų reikšmę nacionalinio meno išplėtimui: jie apdovanoti ordinais ir medaliais. Žinomiausiems menininkams suteikiamas TSRS liaudies artisto vardas. Gavusių tokį vardą menininkų tarpe yra talentinga uzbekų artistė Chalima Nasyrova, Azerbaidžano kompozitorius Uzeir Gadžibekovas, buriat-mongolų režisierius Gombo Cydendžapovas, gudų dainininkė Larisa Aleksandrovskaja ir kiti.

Šiais metais įvyks penkios nacionalinio meno dekados. Pirmoji iš jų, paskirta tadžikų menui, įvyko kovo mėnesį. Šiuo metu Tadžikijos tarybų socialistinėje respublikoje vyksta gyvas pasiruošimas dekadai, kurios metu Maskvoje bus parodyti operos, dramos, baleto ir muzikalinio meno pavyzdžiai. Tadžikų menas—vienas iš jauniausių Tarybų Sąjungos tautų menų. Pakanka pažymėti, kad iki revoliucijos tadžikų kalboje nebuvo net paties žodžio "teatras". Šiuo metu Tadžikijos tarybų socialistinėje respublikoje veikia 25 teatrai, kurių geriausieji parodys savo menų Maskvoje. Su dideliu pakilimu vyksta pasiruošimas dekadai Totorių autonominėje tarybų socialistinėje respublikoje.

Su nekantrumu sostinės visuomenė laukia lietuvių, latvių ir estų meno dekadų, kurios turi būti įškilimingomis šventėmis išlaisvintųjų tautų, įsijungusių į didžiąją Tarybų Sąjungos šeimą.

Tassas-Elta.

Anglijos greitasis orlaivis "Spitfire" bando naują kanuolę, kuri pritaisyta fronte orlaivio. Tai stipriausiai apginkluotas greitasits anglų orlaivis ne bomberių rūšies. Jo propeleris trikampis, kaip daugelio Sovietų orlaivių.

VISKO PO BISKĮ IŠ PORTLANDO

Portland, Oregon. — Montgomery Ward krautuvės streikas jau užsibaigė. Galima sakyti, kad streikieriai laimėjo streiką.

Šios krautuvės darbininkai buvo išėję į streiką gruodžio mėnesį 1940 m. Streikas tęsėsi ligi šio laiko, nes tos kompanijos boseliai visaip sukinėjosi nuo unijos. Ale priėjo galas, kad tie boseliai turėjo su unija susitarti, pasirašyti. Seni darbininkai liko sugrąžinti į darbą. Šios krautuvės darbininkai priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos unijos. Po šio ilgo streiko darbininkai sugryžę į darbą su geriausiomis darbo sąlygomis geriau jaučiasi.

Dabartiniu laiku Portlande jau beveik pilnai pradėjo darbas eit laivų statyboj. Pradėjo naujus laivus statyti. Prie šio darbo jau gavo keletas šimtų darbininkų dirbti. Šios išdirbystės darbininkai yra susiorganizavę į ADF uniją. Tiktai prie unijos priklausanti tegali darbą gauti. Katrie priklauso prie CIO unijos, tai tiem darbo neduoda. Tai "geras" surėdymas.

Žinoma, dabar karo metu mažiau laivų į Europą plaukia, tokiu būdu biskį sumažėjo laivakrovių darbas. Portlando prieplaukos laivakroviai priklauso prie galingos unijos, tai CIO. Dabartiniu laiku keletas jų yra be darbo. Norėdami tie laivakroviai gauti darbą prie laivų statybos kreipiasi į ADF. Bet nepriima jų į tą darbą. Rokuoja meskit CIO į šalį ir stokit į mūsų uniją, tai tada gausit darbą. Tai žiaurus nedarbininkiškas atsakymas. Taip praeitą savaitę laivų krovikų CIO unija turėjo du masinius mitingus. Šiuose masiniuose mitinguose nutarė, kad jie neis iš savo CIO unijos ir nesidės prie ADF unijos. Rokuoja geriau mes be darbo būsim ne prie tos unijos stosim, kuri tiktai nori pasipinigauti. Tai geras atsakymas. Laivakrovių CIO unija pritaria šelpti Sovietų Sąjungą nuo užpulto priešo.

Per pereitą mėnesį atsibuvo finių moterų klinbų suvažiavimas Astoria, Oregon. Šis miestukas randasi 100 mylių nuo Portlando. Šiame miestelyje daugiausia yra apgyventa finų ir švedų, nes jie tenai daugiausia verčiasi žuvavimu. Finių moterų klinbų atstovių buvo suvažiavę iš Washington ir Oregon valstijų. Šiame suvažiavime jos pasmerkė Finlandijos valdžią susidėjusią su kruvinu Hitleriu. Finės stoja už pagelbą Sovietų Sąjungos, Britanijos ir Kinijos. Jos nemato, kad fašizmas duotų laisvę žmonijai.

Dar turiu pasakyti, kad pas mus Portlande Komunistų Partija jau ir vėl pradėjo smarkiau veikti. Šiuo laiku kada kruvini naziai užpuolė Sovietų Sąjungą, tai šią partiją jau tiek nepersekioja kaip pirmiau.

Šiuo laiku partija jau mieste turi atidarius savo raštinę ir pralalbes surengia ant gatvių.

Pora savaičių atgal netoli Portlando partija turėjo surengus pikniką, kuris neblogiausia pasisekė. Taip ši Komunistų Partija visus šaukia veikti už išlaisvinimą E. Browderio ir už gynimą Sovietų Sąjungos ir kitų demokratiškų šalių, kurios kovoja prieš fašizmą. Taip ir reikia daryt.

Dabar biskį prisiminsiu iš pirmo pasaulinio karo, nes man teko jį perkentėti. Tada karui prasidėjus su Vokietija iš senos Rusijos ilgai nelaukus tuojau Vokietija užėmė Lietuvą. Vokietijai užėmus Lietuvą labai gyvuliškai elgėsi su Lietuvos darbo žmonėmis. Tuo laiku (1915 m.) pas mus Kuršėnuose vokiečiams užėjus visų pirmiausia buvo vokiečių karių ir lietuvių atimtas maistas. Kuomet maisto nebuvo, tai tada drapanas atimdavo ir tą viską paisiųsdavo į Vokietiją savo žmonėms. Tas neviskas. O kiek biednų merginų ir moterų buvo vokiečių karių prigautos. Tai nepasakytas žvėriškumas. Netik vien Kuršėnuose, taip buvo visoj Lietuvoj. Nuo mano familijos tapo visas maistas atimtas: karvės, kiaulės, vištos, grūdai ir duona. Po to gaudavome nuo vokiečių ant dienos po pusę svaro šiaudinės duonos ir vieną kvertą juodos zupės, ir prie to aš pats (J.S.) per dieną išstovėdavau kol tos zupės gaudavau dėl savo familijos.

Ir dar jeigu pasipriešinai prie tai, tai tuojau grasina kulka į kaktą.

Tai taip mes biedniokai turėjome vargą po vokiečių nagaika nuo 1915 iki 1918 metų. Tiktai mes biedniokai taip turėjom nukentėti ir nuaži valstiečiai. O dvarai ir paisy buržuai su kunigėliais buvo apsaugoti. Nuo jų niekas nieko neatėmė, ale dar pelno pasidarė.

Šiandien kruvinų nacių liko užpulta Sovietų Sąjunga. Tuojau tapo mūsų Lietuva paimta į nazių rankas. Šiandien kruvini fašistai mūsų biedną Lietuvą daugiau plėšia, negu 1915 metais. O čia pasmirdėliai fašistų gizeliai su savo gazietomis tiktai mulkina mūsų lietuvius. Rokuoja, kad Hitleris išlaisvino Lietuvą ir dabar gyvenimas geriausias Lietuvoj.

Ką šiandien naziai išlaisvino ir kam gerai gyventi? Tiktai jų agentams gerai ir kunigams ir dvarponiams. Liaudis šiandien daugiau plėšiama ir žudoma, negu 1915 metais. Matote tie nazių gizeliai kaip išliuosavo Lietuvą. Jūs, fašistų gizeliai, perdaug nesispardykite, nes atcina laikas kada tas kruvinas fašizmas bus sutriuškintas ir Lietuvos žmonėms laisvė bus atgauta. Patarčiau visiems, kad tokios gazietos niekas neskaitytų. Skaitykite "Vilnį" ir "Laisvę", kurios kovoja už laisvę, už demokratiją.

Darbo Vargšas.

Iš Musų Kelionės New Yorkan

Mudu su Bartiniku turėjom pusėtinai smagią kelionę. Važiavom iš Chicagos New Yorkan busais. Gana patogus važiavimas. Busai čysti, gerai įtaisyti. Gana tankiai sustoja. Važiuojant per Ohio valstiją, nedaug tesimato kornų, bet matosi daug laukų, dobilais užsėtų. Mums geriausia patiko kelionė per Pennsylvaniją. Farmeriams ten gal sunkiau, bet daugybė gražių kalnų, graži scenerija. Atidarytas naujas kelias. 180 mylių ilgio—ir dėl keturių karų. Per tuos kalnus iškasta 7 tuneliai.

(Tas klias eina iš Pittsburgho į Harrisburgą).

New Yorkas gražus miestas, daug naujų namų, tiltų, kelių. Vienas bulvaras toks gražus—marios abiem pusėm. Tai vistik didelis progresas. Ale kiek žmonių gali tomis gėrybėmis naudoties.

Transportacija čia pigesnė, negu Chicagoje. Tiek busais, tiek požeminiais traukiniais važiuojant, tik penktukas. Gatvekarių beveik nesimato. Transportacijos gyslos daugiausia po žeme.

New Yorke pragyvenimas brangesnis negu Chicagoje. New Yorke reikia brangiau mokėti už kiaušinius, pieną ir kitką.

New Yorkas turi gražių maudynių. Tas garsusis Coney Island man neišrodo taip puikus, kaip jo vardas skamba. Tikra svieto košeliena. O kitas "byčius", Jones Beach tai labai švarus. Ten pravesta naujas kelias, tai reikia mokėti 50 centų. Ir mums tenais teko pasimaudyti.

Buvom laiveliu nuvykę pažiūrėt ir laisvės tovylą. Stovyla daro didelio įspūdžio. Trepai iš vidurio, yra 168 stepsai. Galima įlipt net į stovylos galvą. Žmonės lipo ir lipo užduusę. Ten netoli ir ta asaru sala, Ellis Island.

Buvom užėję ir į "Laisvę", kuri gyvuoja Brooklyne. "Laisvėj" gana gerai gyvuoja. Laisviečiai labai draugiški žmonės. Visi paėmė "Vilnies" pikniko tikietų. Draugas Buknys mus gražiai pavaišino. Širdingai ačiu.

Atlankėm draugus Mikalauskus. Ačiu jiems už viską, tik labai gaila, kad negalėjom ilgiau pasisvečiuot. Linkiu daug sveikatos draugei Mikalauskienei.

Taip-pat labai ačiu draugams Liepams už tokį draugiską priėmimą ir už jų dukrelės Lilian mandagų patarnavimą.

Draugai Liepai paėmė net 6 tikietus iš "Vilnies" serijos.

Visiems veliju daug, daug laimės.

M. Bartnikienė.

VAIKIŠKAI NUSITEIKĘ ŽMONĖS

Vaikai rimtai, apčiuopiamai protauj, mąstyt nemoka. Jie svajoja ir svajom gyvena. Jie svajoja kas jiem malonu ir tų, ko jie troškta, nori, nors tai neatsiekiama, neįkunijama. Jie mėgsta pasakas apie nebutus, bet vaikam mėgiamus dalykus. Vaikų vaizduotė laki, lengvutė, užtai jie gyvena, džiaugiasi ir jaučiasi laimingi svajodami.

Vaikam tai tinka ir reikalinga vaizduotei aukleti, plėsti.

Tačiaus kai suaugėlis, subrendęs ar pasenęs svajonėm gyvena ir dar kitus įkalba jo svajonėm tikėt, rodos neišmanu, arba stačiai sakant, tokio galvoj sparo truksta.

Jei žmogus svajoja savo asmens skraite, rišdamas savo gyvenimo reikalus, menka abalga su tokiu—tesižino. Bet kai svajonėm penisi raščjai, bendruomenės veikčjai įsileisdami į bendruomenės politikos ir tautos sritis, tada tokie svajoliai žalingi visuomenei ar tautai.

Vaikiškai nusiteikusiais (negalvojančiais) tenka pavadyti šiaudinius lietuvių patriotus sandariečius ir abelnai smetonacius, visus kas sako, kad Lietuva galinti laikytis savystoviai nepriklosoma ir be kitos galingos valstybės globos.

Tokie žodžiavimai niekas daugiau kaip vaikiška nuotaika ir svajonė—mes taip norim ir mum taip miela kalbėt. Tai svajonė suaugėliam kenksminga, politikui veikčjui žalinga.

Ve kokiom svajonėm "Sandaros" rašytojai peni skaitytojus:

"...Musų bolševikai dabar šaukia konferencijas gelbėt Lietuvą nuo Hitlerio...bet ką jie darytų išvadavę ją? Ar paliktų ją nepriklausomą?"

Išgelbėtų iš Hitlerio Lietuvą palikt nepriklausomą tiek jau saugu, kiek kad atėmus iš lapės vištą palikt ją laukę nepriklausomą (neuždarytą).

Argi ne vaikiškai nusiteikę taip kalbą žmonės? "Sandaros" rašėjai negali nežinot kokias galingas ir žmonėmis skaitlingas tautas Hitleris pavergė. Akyvaizdoj to, keleriopai už Lietuvą didesnes kaip Čekija, Lenkija pramatė savo klaidas praeity. Jos kliuvo Hitlerio aukom tik todėl, kad Rytų kaimynės Rusijos bičiulystės vengė, pasitikėjo savo jėgomis, ypač daug domės kreipė vakarų lapės—Anglijos gražiems žodžiams, pažadams gelbos.

Jei tokia Lenkija, kuri skaitėsi didelė valstybė su 35 milionais gyventojų mezga ryšius su Rusija, kad ateityje apsisaugojus nuo gruobonių ir išsilaikius lenkiška, tai kas bekalbėt apie mažytę Lietuvą. Leiskime, kad Lietuva išmuojo atsistatytų ir sudarytų 5-6 milionų valstybę (Jei Rusija sumuš vokiečius, beabejo priskirs Lietuvai Prusų Lietuvą), ar ji galėtų but saugi, o jos neprigulmybė patektų ilgiau kaip 13-15 metų? Tokia Lietuva, kad ir prieš Lenkiją atrodytų pelė prieš katę. Norėt Lietuvai gero svajonė — nepavaišinta, o žala; svajonėm remta, išlaisvinta Lietuva ir palikta dievo valiai tiek saugu, kiek pelei kačių bury.

Juk ir Smetona prieš bėgimą Vokietijon paaukavo Lietuvą Jezui, bet Jezus tiek Lietuvą gynė, kiek Smetonos šešėlis.

Kad Lietuva galėtų nepriklausomai išsilaikyti ir man ir daugelui kas myli ir sielojas, domisi Lietuvos bukle, likimu, norisi. Tačiau tikrovėj maža dalelytė musų norų pildosi; visur sutinkame kliutis, priešginybes. Tikrovė pasirodo rusti, kuomet svajonė lengva, maloni. Kaip svajom pasikliaujam—skaudžiai apsiviliam.

Šalies likimą grįst svajom, tiek išmanu ir tinka, kiek bandymas lošoj pralobt.

Tikint, kad Hitleris bus nugalėtas, naciai sutriuškinti, Vokietija išdalinta tarp kaimynių valstybių, iš vakarų Lietuvai nebegręsty pavojus, o iš Rytų — Rusija leisty Lietuvai tvarkytis kaip nori ir laikytis nepriklausomai, bile tik Smetona galėtų išlaikyt nepriklausomybę. Rusija tautybių nenaikina, nei svetimų žemių netrokšta, ar išsilaikyty net kad ir 6 milionų didelė?

Tai labai rimtas ir čiupinas klausimas!

Neužmirškime, Lenkijos, nekiek žmoniškesnės kaiminkos už Vokietiją; krikšto pradžios Lenkija jiesko ir siekia Lietuvos "vienybės," o ta jų vienybė reiškia, kad "bracia litwiny" turi priimti lenkų kalbą ir jų gyvenimo budus, užmiršt visa kas Letuviška.

Atminkime, kad šlėchtos turėjo užuojautos ir plačių simpatijų iš po pereito karo ne tik iš Francuzijos, Anglijos, o ir J. V. Wilsonas stojo už atsteigimą didelės Lenkijos su Lietuva po Lenkija. Su lietuvių norais visai nesiskaitė. Kuomet Rusija pirmiausia Lietuvos nepriklausomybę pripažino, tai J. V. po kelių metų maldavimo ir prašymo (peticijų) nenorom pripažino. Kas gali buti tikras, kad atgijusi Lenkija nenorės pasigrobt Lietuvos žemių?

Pasitikėt Amerikos-Anglijos pasirašyta 8 punktų sutarčia, kad visom tautom bus leisvė tvarkytis ir nepriklausomai gyvuot ir lenkų pažadais taip pat vaikiška. Juk ir Tautų Sąjunga turėjo tolygius pasibrėčiimus ir knygose įrašus "Leist kiekvienai tautai savarankiai tvarkytis". Lietuva net savo atstovą laikė Taryboj, net ir po to kai Lenkija mažne pusę Lietuvos užgrobė.

Kas ateityje gali užtikrinti, kad su vėl atsistačiusia Lietuva tas nebepas kartos, kad lenkai Vilniaus, o gal ir Kauno nepanorės? Pracityje žinom, kad rusam atėmus iš lenkų Vilnių 1920 m. (liepos 14) ir atdavus Lietuvai nei 3 mėnesių neišlaikė, spalio 9 lenkai užpuolė Vilnių su trečdaliu Lietuvos žemių.

Svajonė tinka vaikams, o suaugėliams neišmintinga, o politikam žalinga. **Pakruojietis**

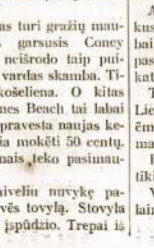

Ruth Delker, organizatorė moterų apsigynimui, kurios mokomos slaugėmis. Apie 200 New Yorko stenografių mokosi to.

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Kongresmanas Sabath Už Pagelbą Sovietams

Geriau pramatanti šiandieninę situaciją vyriausybininkai ir intelektualai šiandien apie Sovietus visai kitaip kalba, negu "žinovai" nuo 18-tos apielinkės arba Oakley Stryto.

Chicagoje išeinantis čekoslavų laikraštis "Ludovy Dennik" atsiklausė kongresmano Sabath, kaip jis žiūri į paramą Sovietams ir čekoslavų susitarimą su Sovietų Sąjunga.

Laikraštis gavo sekančio turinio laišką nuo kongresmano A. J. Sabath:

"Aš stoju už tai, kad mūsų vyriausybė teiktų visokią pagelbą Sovietų Sąjungai. Taipgi aš stoju už vienybę slovakų su Sovietais, ir gerai žinau, kad tik taip galės atgimti čekoslavų nepriklausomybė.

"Kiekvienam amerikonui šiandien suprantama, kad Sovietų karžygiškas kovojimas prieš hitlerizmą teikia progos apsiginti Anglijai ir Amerikai. Ir todėl aš visur kalbu, kad mūsų šalis turi gelbėti Sovietus ir Anglią sudaužyti hitlerizmą, kad jis negalėtų pasiekti Pacifiko pakraščių su pagelba Japonijos."

Agituoja Negrus Važiavimui Liberijon

Tūla Mrs. M. L. Gordon, 4151 S. State St., vadovaujanti kampanijai "negram važiuoti Liberijon (Afrikon)", sako kaltinama atkalbinėjime negrų jaunuolių nesiregistruoti kariuomenei. Prie to kaltinimo ji neprisipažysta.

Toliau patirta, kad ji vadovauja kampanijai ir surašinėjanti negrus norinčius išvažiuoti Liberijon. Klausinėjama ji pasakė: "Mūsų šioje šalyje randasi virš 8 milionai vadinamų mulatoes, ir mūsų kraštas yra Afrika, Liberija; tenai mes ir priklausome."

Gi negrų masės jos naujo obalsio nepriima ir to klausimo niekur nė svarstyti nesvarsto.

Prie Congress St. iš ežero ištraukė William Eveu, 59 m., lavoną. Kaip jis paskendo—nežinoma.

MIRĖ LAIKRAŠČIŲ PARDAVĖJAS

Prie Oak Ave. elevatoriaus stoties laikraščių pardavėjas, John Marzano, 55 m., vietoje pasisimė. Manoma, jis turėjo širdies ligą.

Walgreen Darbininkai Baigė Streiką

Iškovojo Didesnes Algas

Walgreen sandėlių darbininkai, išbuvę streiko lauke 19 dienų, gryžo darban su didesnėm algom ir kitais pagerinimais. Kompanija sutiko pakelti algas 7 ir pusė nuoš.

Pirmiau šie darbininkai turėjo savo Independent unėją, bet negalėjo griežčiau išstatyti kompanijai reikalavimų, nes jautėsi persilpni. Vėliau jie prisidėjo prie ADF. Bet ir ši unija, kaip dažnuose atsitikimuose, nedaug darbininkų reikalais rupinasi.

Kada jie išėjo streikan viename susirinkime vienbalsiai prisidėjo prie išvados prisidėti prie CIO. Ir šitas įvykis, kaip dabar atrodo, įvarė didelę baimę kompanijai ir turėjo išpildyti darbininkų reikalavimus. Mat, CIO unija nedaro baikų, už išstatytus reikalavimus griežtai kovoja.

Darbininkai dabar jaučiasi patenkinti laimėjimais.

—Streikavęs

LDS Jaunuoliai Rengia Ekskursiją

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Sparks kuopa šį sekmadienį, rugp. 24, rengia ekskursiją į Lake Geneva, Wis. Kaip 8:30 val. ryte išvažiuos traukiniu. Nariai ir šiaip norinti važiuoti prašomi susirinkti Northwestern Railroad Terminal stotin.

—Jaunuolis.

Užpirko Žemę Naujai Dirbtuvei

Carey Manufacturing Co. prezidentas sako, kompanija užpirkusi plotą žemės prie Roosevelt Rd. ir Talman Ave. Čia pastatys didelę dirbtuvę išdirbimui asbesto, asfalto ir magnesijos produktų. Sako, čia gaminimas tų produktų atsieisiąs pigiau visai valstijai. Už žemę kompanija užmokėjusi $77,500. Statyba greit prasidėsianti.

Policijos Kapitonas Grąžintas Darban

Policijos komisionierius Allmanas, liepos 23 d. buvo suspendavęs nuo pareigų kapitoną Frank J. Malone, kurio apygarda buvo Sheffield Avenue Station. Šiomis dienomis į tas pareigas jis grąžintas. Komisionierius sako, jis "savo bausmę jau atbuvo."

Frank J. Malone apygardoje areštuota 354 asmenys, dalyvavę gemblerystėse.

Mėgins Išimti Spilką Iš Plaučių

St. Lukes ligoninėje randasi 9 metų mergaitė, atvežta iš Indianapolio, kuriai daktarai rengiasi padaryti pavojingą ir dalikatnią operaciją. Jos plaučiuose randasi spilka. Keliom dienom ji padėta apžiūrėjimui. Daktarai tariasi, kaip paskmingiau darbą atlikti.

Pasidavė Užbaigti Kalėjimo Terminą

Tulas Nelson E. Rhoades, 49 m., kalėjęs metus ir 7 mėnesius už pavogimą iš WPA $700 čekiais, ir paleistas ant parolės rugpiučio 13 d., aną dieną pasidavė policijai. Atėjęs policijos stotin jis pareiškė: "Uždarykite mane kalėjiman baigti kalėti 144 diena, kiek man priklauso."

Jis bėdavoja negalįs gauti darbo ir pradėjęs girtuokliauti.

Skyrė Pinigų Gatvių Apšvietimui

Chicaga rodos jau labai apšviesta naktimis, bet visgi esama nepaprastai daug gatvių, kurios šviesos neturi, arba labai mažai turi. Kai kurių wardų aldermanai šį klausimą senai kėlė. Miesto finansinė komisija apsvarsčius klausimą sutiko paskirti $158,000 apšvietimui tamsių gatvių. Iš tos sumos $18,000 paskirta 18-tam ir 1--tam wardam apsišviesti. 35-to wardo aldermanas irgi reikalauja skirti pinigų jo teritorijos apšvietimui.

Pilietis.

Apmušė Miesto Advokato Asistentą

Charles P. Kal, lietuvis miesto advokato pagelbininkas, išėmė varantą vienam County Clerko M. J. Flynn organizacijos narui, kaltindamas jį atakavime ir sumušime.

C. P. KAL

Kal užpultas prie savo namų 6721 S. Maplewood Ave. Jam pramušta žandas ir apjuodinta akis. Kal pažinęs savo užpuoliką, taipgi ant rytojaus jam telefonu grasinta išikraustyti iš tos vietos ir iš viso 13-to wardo.

Atsiklausus telefonu, ar gandai pamatuti, p. Kal pripažino, kad jis buvo užpultas ir iščmęs varantą užpuolikams.

Linksmos Vestuvės

Pereitą šeštadienį, rugp. 16 d., apsivedė Bertha Zalatoris su Bruno Baranausku. Abu jaunuoliai priklauso prie LDS, vienas prie Monarchs, kitas prie Redwings. Vestuvinė puota įvyko Hollywood svetainėje, kur dalyvavo daug jų draugų ir giminių; ypatingai jaunimo buvo gražus burelis.

Linkiu jaunavedžiams linksmaus ir laimingo gyvenimo.

—Draugas

Prašo Taupyti Gasoliną

Illinois valstijos gasolino pardavėjų Susivienijim. laikė konvenciją La Salle viešbutyj. Susivienijimo prezidentas Bradley M. Provis kalbėdamas išsireiškė, kad šios valstijos automobilistai turėtų prisidėti prie sutaupymo gasolino. "Nors oficialaus patvarkymo nėra," sakė Provis, "bet mes privalome prisidėti prie tos kampanijos taupyti gasoliną, kurio žymiai pasireiškia trūkumas rytinėse valstijose.

Jis sakė, kad gasolino pardavėjai turėtų nuolatos pastebėti draiveriams ape taupumą.

Draiverys.

August Baecker (dešinėj), 52 metų, areštuojamas už nelegalų kalbinimą technikinių darbininkų Vokietijai. Jis suimtas Detroite ir bus tyrinėjamas. Kairėj stovi deputė maršalas John D. Page.

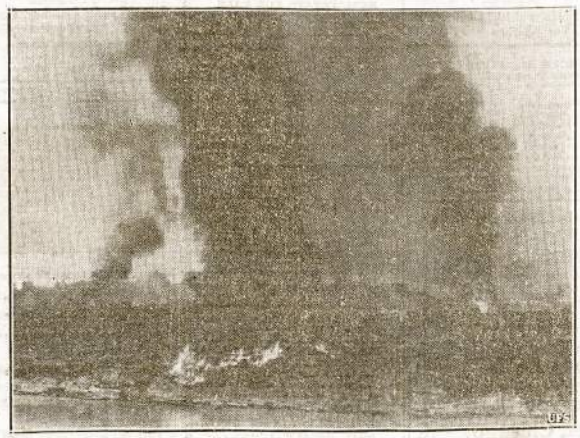

Chungkingas, laikinoji Kinijos šostinė, dega po Japonijos orlaivių atakų. Japonai dažnai bombarduoja šį miestą.

VIENAS NUŠAUTAS KILUS MUŠTYNĖM TAVERNE

Leon Gannon, 23 m., šiandien negyvas, nušautas, o Noble Thomas sėdi kalėjime, kaltinamas šaudyme. Muštynės įvyko 5625 S. Parkway, taverne.

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.

Detroito Lietuvių Radio Kliubo susirinkimas įvyks rugpiūčio 29 d., 7:30 val. vakaro, Darb. Svetainėj, 4097 Porter St. Visi kviečiami be skirtumo nuomonių atsilankyti. Bus diskusuojama apie radio programą ir kiti klausimai. (20c28)

Radio Kliubo Sekr.

WEST SIDE HOTEL
2435 S. Leavitt Street
CHICAGO, ILL.
Kambariai Rendavimui Dienai arba Savaitei. Svetainė Rendavimui Vestuvėms, Šokiams arba Parėms; Virtuvė ir Indai Dykai!
WALTER NEFFAS, Prop.
Phone Canal 9585

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KENTER
Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Blvd. 0014

Modern Book Store
IŠSIKRAUSTĖ PO NUM.
64 W. Randolph St. — 8th fl.
Garrick Theatre Building
Visos Knygos yra Progresyviškos ir Darbininkiškos; turime visas sovietines fonografo plokšteles po 50c.
Šolochovo naujausia knyga — Upė Donas Plaukia į Jūres—pirmiau buvo $3.50, mūs kaina $2.79
Kaip Amerikonas Žvelgia į Karelių Marksą—pirmiau $3.25, mūs kaina $1.29. Taip pat didelė nuolaida ant daugelio kitų knygų. Atsilankykit parašykit arba šaukit WEBster 7996

Draugijoms, Biznieriams ir Draugams
Reikale skelbimų ar pranešimų butinai prašome įsitėmyti, jog reikia tekstas priduoti ar prisiųsti bent dieną anksčiau. Pavyzdžiui: pirmadienio laidai skelbimas ar pranešimas turi "Vilnies" raštinę pasiekti šeštadienį kaip 12 val. dieną (paštas po pietų neveikia).
Kitoms visoms dienoms skelbimai ir pranešimai raštinę turi pasiekti ne vėliau kaip 2 val. po pietų, dieną prieš tai.
Pasitikime, kad draugijos, biznieriai ir draugai būsite toki geri kooperuoti su "Vilnies" administracija šiame reikale suteikiant mum laiko jum geriau ir greičiau patarnauti.
"Vilnies" Administracija.

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill.
Garantuoja Kokybę, Įvairumą ir Produktus Savo Įstaigose
RESTAURANE
(VALGYKLOJ)
Sveika, Švari, Rusiška-Amerikoniška Virtuvė.
Kainos Žemos.
1628 W. Division Street
Tel. Humboldt 4044
Mėsos ir Groserio Krautuvė
Visokia Mėsa — Paukštiena
2051 W. Division Street
PRIIMAM ORDERIUS
Pokiliams, Parengimams ir Panašiai
Tel. Brunswick 9468

Phone Yards 3549
Atdara vakarais
GEORGE'S AWNING & TRUCK
Cover Service
Vežimam ir Langam Uždangalai, naujі ir pataisyti. Viskas iš drobės. Paimam ir pristatom.
3747 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

DAN'S NEW PLACE
DAN SMITH, Sav.
2301 S. Leavitt St.
Chicago, Ill.
Linksma užeiga dėl visų—senų ir jaunų, išsigerti gardaus alaus, saldaus vyno ir tvirtos degtinės su maloniu patarnavimu.

GLASSES—AKINIAI
Teisingai prirenkame akinius. Patarnauja prityręs lietuvis daktaras-optometristas. Akių egzaminavimas dykai.

JEWELRY GRAŽIADAIKČIAI
15-Jewel Elgin 10K, rose gold filled case; strikingly styled. $29.75
17-Jewel Elgin 10K, natural gold filled case; gold filled band. $37.50

URBA GĖLININKAS
Gėlės Mylimiem, Vestuvėm, Bankietam, Laidotuvėm, Papuošimam
4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5800

Tel. Yards 1651.
John A. Laudont Tavern
Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai.
3538 S. Halsted Street
Ir
Mėsos-Groserio Krautuvė.
3441 S. Morgan Street

Elektriniai Šaldytuvai, Namams Baldai
JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409 S. Halsted St.
Dėl sąžiningo radio pataisymo pašaukite Yards 3088
Atsiminkite—krautuvė su
MĖLYNU FRONTU
BUDRIKO
NEDĖLINIAI RADIO PROGRAMAI
WCFL, 1000 K., 6:30 p. m.
Per Vasarą

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
GĖLĖS VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

POOR JOHN'S TAVERN
2956 S. Emerald Ave.
Chicago, Ill.
SKANUS ALUS, ARIELKA IR VYNAS
Tikrai Smagi Užeiga
JONAS IR MORTA DARAŠKAI, Sav.
Victory 3135

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 & 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST.
VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ANTHONY B. PETKUS
1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109
6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0142

S. P. MAŽEIKA
3319 SO. LITUANICA AVENUE
TELEFONAI: YARDS 1138 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE
TELEFONAS: YARDS 4908

SEKMADIENĮ ĮVYKS NEPAPRASTOS SVARBOS PRIEŠFAŠISTINĖ KONFERENCIJA

Visur Kalbama Apie Šią Konferenciją Gelbėjimui Lietuvos Nuo Fašizmo. Labai Daug Organizacijų Išrinko Delegatus. Bus Gražus Dainų Programas.

Tik kelios dienos beliko iki taip svarbios konferencijos. Šį sekmadienį, Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. (rugp. 24), rinksis delegatai nuo įvairiausių kliubų ir organizacijų svarstyti klausimą, kaip mes galime pagelbėti mūsų broliams ir tėveliams Lietuvoje, kurie kenčia fašistinę priespaudą,ka p mes lietuviai galime prisidėti prie to didelio veikimo Amerikoje prieš fašizmą.

Didelė didžiuma lietuvių nusiteikę prieš fašizmą. Nedaug yra tokių ką sužiniai arba nesužiniai varo savo pragaištingą darbą skleisdami hitlerinę propagandą. Amerikos lietuviai buvo apsidžiaugę, kada jų giminės Lietuvoje buvo pradėję gyventi naują gyvenimą. Bet šiandien, už metų laiko, tenai bestijiškas režimas įvestas, kurio negali pakęsti nė vienas doros valios lietuvis.

Sekmadienį konferencijoje bus plačiai šie klausimai svarstomi ir išdirbti planai tolimesniam veikimui. Dienotvarkėje, kaip rengėjai šios konferencijos sako, bus šie klausimai:

1. Gelbėjimas Lietuvos nuo fašizmo.
2. Kova prieš hitlerizmą ir nacių agentus Amerikoje.
3. Organizavimas visuomenės opinijos rėmimui Tarybų Sąjungos, Anglijos ir kitų valstybių, kurios veda karą prieš hitlerizmą.

Be abejonės, iš šios konferencijos turės išplaukti masinis lietuvių tarpe veikimas ir veikiausia susidaryti kokia nors pastovi organizacija to darbo plėtimui.

Daug Svečių. Programas

Chicagos Lietuvių Moterų Kultūros Kliubo Choras pasižadėjo konferencijos pertraukoje patiekti gražų dainų programą. Apart delegatų, bus daug pašalinės publikos, svečių. Užtad paimta didžioji Auditorijos salė, kuri bus papuošta tam laikui pritaikytais obalsiais.

Prof. Vytautas Bacevičius pasižadėjo dalyvauti konferencijoje. Jis pasakys sveikinimo kalbą paliesdamas Lietuvos kultūrinius atsiekimus metų laikotarpyje, kada ten buvo įsisteigus Sovietinė santvarka.

Konferencija prasidės nuo 11 val. ryto. Apart delegatų, kviečiama chicagiškė publika atatvykti į taip svarbų lietuvių suėjimą.

S. B.

Per Du Lietuvius Pakliuvo Bėdon

Aną dieną du policistai pastebėjo, kaip du vyriškiai ko tai prisibijodami per užpakalines duris įėjo į vieną namą, 521 W. 25th Pl. Policija laukė jų išeinant. Išėję du vyriškiai paimti apklausinėjimui. Pasirodė esą vienas Kazimieras Puišas, iš Bridgeporto, antras—Vincentas Venckus, 2907 S. Union Ave. Pas juos atrasta degtnės, kuri neturėjus taksų žnklų. Jie sakėsi pirkę degtinę tam name nuo Thomas Diamond.

Puišą ir Venckų policija paleido, o areštavo Thomas Diamond, pas kurį rado daugiau panašios degtinės. Diamond'as perduotas federalei grand džiūrei.

Rp.

Miesto valdybos finansinė komisija prieina išvado jau dabar užpirkti 50 didelių sniego kastuvų, kurių kaina kiekvieno yra $251.90. Pereitą žiemą, kada buvo nemažos pūgos, pasireiškė transportacijos paralyžiavimas.

Nelaimė, Kurią Veik Pasekė Tragedija

Pereitą sekmadienį trys Bridgeporto šeimynos išvažiavo laiką praleisti prie Grass Lake, Ill. Gražus būrelis susidarė iš 6 suaugusių ir 7 vaikučių. Tai buvo: Juozas Smolinskis ir jo žmona, James Brown su žmona ir Kazys Jarickis, taipgi su žmona. Rytmetyj vaikučiai linksmai klegėjo tikėdamiesi dieną malonias praleisti.

Pasiekę Grass Lake beveik visą dieną pietavo ir linksminosi. Pavakaryj vyrai sumanė eit visiem pasivažinėti ant ežero. Visi sutiko. Vienas laivelis turėjo motorą, kitas rankom irkliuojamas. Kaip ten buvo, kad motoras nepradėjo veikti. Nusitarė dviem laiveliais visi irkluotis tolyn. Bet trumpoj kelionėj vieno laivelio motoras pats savaime pasileido veikiman ir nesuvaldomai laivelis susisukęs kirto į antrąjį laivelį, kuris greitai pradėjo skęsti. Iš skęstančio laivelio vaikučius perkėlė motorinin laivelin, bet ir šis pradėjo skęsti.

Išgąstis buvo neišpasakyta. Visi šaukė pagelbos. Bet laimei, netoliese buvę vyriškiai išgirdę ir pamatę nelaimę laiveliais atplaukę juos visus išgelbėjo.

Tai taip ir užsibaigė pikniko diena. Vakare jie parvažiago sušalę ir sušlapę, buvę visai arti tragingo žuvimo.

Bridgeportietis.

Ragina Pirkti Apsigynimo Bonų Stampas

Groserninkų Susivienijimas išleistame atsišaukime į groserninkus ir kitus krautuvninkus ragina pirkti bent 10 dolerių vertės Apsigynimo Bonų stampų ir jas platinti kostumerių tarpe.

Groserninkų Susivienijimas turi narių apie 350,000.

Pradėjo Plėstis Paralyžiaus Liga

Illinois valstijoj jau užrekorduota 104 susirgimai ta baisia paralyžiaus liga. Cook paviete uždaryta 129 namai, kuriuose pasireiškė susirgimų. Norima tuo būdu sulaikyti plitimą.

Pereitais metais iki rugpiūčio 19 dienos buvo tik 41 susirgimas. 1937 metais, kada teko ir mokyklas uždaryti, buvo 139 susirgimai.

Sveikatos departmentas sako, kad nereikia labai nuogastauti. Iš 7 ir trijų ketvirtadalių milionų gyventojų Illinois valstijoj 104 susirgimai esama labai mažas nuošimtis. Bet visgi reikia saugotis, ypatingai jaunimui; apsireiškus kad ir mažiausiam požymiui ligos, reikia greitai kreiptis prie gydytojo.

L.

AKSIDENTAS JĮ ĮSDAVĖ

Tulas Henry Joyce, 26 m., prie 15th ir Clark st., automobilium įvažiavo stulpan ir traputį susižeidė. Policijai patyrinėjus pasirodė, kad jis ieškomas Kalifornijos policijos ir kalinamas vagystėse.

Penktadienį Karo Klausimu Prakalbos

American Peoples Mobilization rengia prakalbas šio penktadienio vakarą, 8 val. (rugp. 22), Morrison viešbutyj. Kalbės rašytojas ir žinovas užsieninės politikos, Dr. Corliss Lamont. Dr. Lamont yra direktorius American Civil Liberties Union ir pirmininko pagelbininkas American Council on Soviet Relations.

Kas turėsite laiko, šio penktadienio vakare nueikite pasiklausyti jo prakalbų.

R.

Truksta Materiolo Baigimui Subvių

Chicagos subvė jau kaip ir iškastos, tik dabar esama daug darbo jas įrengti. Bet kaip pasirodo bus negalima paskubėtų, nes truksta materiolo. Mat dabar visokia medžiaga taupoma kariniams reikalams.

Subvės komisionierius aną dieną kalbėjo miesto finansinės komisijos susirinkime ir ragino majorą kalbinti federalę valdžią daugiau medžiagos subvių baigimui.

Baigiamasis darbas, kaip sako komisionierius, kaštuos daugiau negu buvo manyta. Viena, kad viskas pabrangę, antra — neatsiranda varžytinių kontrakttiniams darbams. Esą kontraktoriai nesiskubina paimti darbus subvių išbudavojimui, nes jie užimti kitais ir pelningesniais darbais. Tad kurie pasiima čia darbą, nežmoniškai atlupa, nes nėra kompeticijos.

R.

34-to wardo aldermanas Matt Porten šiandien nusiminęs. Važiuojant jam namo, prie Palmer ir Kedzie ave. du banditai užpuolė jį ir atėmė $108 pnigais ir daimantinį žiedą vertės $500.

Chicagos Moterų Kulturos Kliubo Veikla

Pereitam susirinkime tarimai ir raportai parodė, kad musų draugės veikia nepaisydamos karšto oro; žinoma, ne visos.

Drg. O. Vainauskienė išdavė raportą iš išvažiavimo prie ežero. Pelno liko $18.50. Kitas išvažiavimas įvyks pas dd. Vasius ant ukės. Komisija jau rupinasi viskuo. Tėmykite spaudoje pranešimą ir rengkitės važiuoti.

Kliubas nutarė bendrai su Kanklių Choru rengti išvažiavimą rugsėjo mėnesį.

Prie Kliubo prisirašė penkios naujos narės.

Visos musų Kliubo narės nusistačiusios prieš fašizmą, — nuoširdžiai remia tą judėjimą. Buvo pakvietimas į konferenciją, kuri įvyks rugpiūčio 24, Lietuvių Auditorijoje. Konferencija šaukiama gelbėjimui Lietuvos nuo fašizmo. Narės kvietimą priėmė ir išrinko šešias delegates. Choras apsiėmė dainuoti konferencijoj. Taipgi paaukavome $3.00 lėšų padengimui.

Pastaba: Karšta oras jau praėjo. Kviečiamos choristės rinktis į pamokas. Mokinamės naujas dainas. Taigi, turime rengtis žiemos sezonui ir musų parengimui.

Pamokos atsibuna utarninkų vakarais, Mark White Parko svetainėje, 30th ir S. Halsted st. Kurios mylite dainuoti, kviečiamos visos.

—Onytė

VISTIEK NETEKO 43 DOLERIŲ

Jaunuoliai plėšikai atsilankė į drapanų valymo šapą, 5034 W. Chicago ave., ir pareikalavo pinigų. Manadžerka pastebėjo, kad jie turi žaislinį revolverį, tad drąsiai pasipriešino užpulikam. Jie šie vistiek pasigavo $43 ir paspruko.

FREEMAN STOKERS

PIRMA NEGU PIRKSITE STOKERĮ, PATIKRINKITE ŠIAS YPATYBES

- Pirkite iš pasitikimo išdirbėjo, nes gal po 10 metų jums prireikti tūlų dalių; juk nenorėsite pasilikti su "naštaičiu."
- Pirkite išbandytą ir patikrintą produktą. Pirkdami stokerį žiūrėkite, kad perkate iš firmos, kuri turi ilgų metų patyrimą gaminime stokerių ir daro bizį visos šalies plotu.
- Patikrinkite, kad būtų atsakančiai įrengtas. Jūs galite pasitikėti pirkdami iš Freeman dylerio, nes jiems padeda patyrę inžinieriai didžiausios namų apšildymo įrenginių firmos Amerikoje—Freeman Engineering Service.
- Niekados neapsimoka pirkti pigų stokerį, nes ilgainiui daugiau lėšuoja palaikymai. Ko jūs norite, tai ilgamėčio stokerio, kuris pigiai atsieina operuoti. Freeman stokeris jums tą viską užtikrina prie mažiausio operavimo lėšų.

VELTUI! Stewart Warner Radio priimtuvas su kiekvieno stokerio kas pirksis pas mus nuo šiandien iki Didžiojo Atidarymo

Archer Stoker Sales

4706 S. Western Avenue

Phone LAFayette 3138. JOSEPH BAGDON,Fabriko Atstovas

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street

Su Geriausiu Skoniu Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai

P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

NAMŲ BUDAVOTOJAI REAL ESTATE

M. J. KIRAS

Apdraudžiame viską, parupiname paskolas ir notaruojame popieras.

3251 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Victory 0399.

WHOLESALE FURNITURE Urminis Pardavimas Rakandų

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone. Rep. 8051

Buick

DOMINIKAS KURAITIS — Savininkas

AGENTAI Jonas Rodinas, Jonas Jasinskas Ant. Labanauskas, II. Rajewski "Shorty"

MILDA

Buick Sales

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA NAUJA VIETA:

907 West 35th Street, Chicago

Telefonas: Lafayette 2022 • Rez. Tel. VICTORY 2499

Rep. 0349

Zade's Bar

6753 S. Western Ave.

DELLA ZADEIKIENĖ, Sav. Penktadieniais Kepta Žuvis, Gardus Alus, Skani Arielka, Saldus Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vištiena.

CLASSIFIED ADS

BUSINESS CHANCES

Pajieškau partnerio į kriaučiaus šapą, kurioje siuvu naujus rūbus ir taisau senus. Partneris galėtų palikt savininku. Kreipkitės asmeniškai arba laišku. (21-23)

STORE FOR RENT

RENDAI STORAS, 2517 W. 69th St., bile kokiam bizniui. Tel. PRO. 1217; galima matyt savininką viršuj štoro iš pryšakio. (20-23)

FEMALE HELP WANTED

REIKALINGI OPERATORIAI, patyrę prie baltų marškinių, apsiautalų ir vyriškų robes. Puikios sąlygos; gera mokestis. Superior Garment Mfg. Co., 307 W. Van Buren, 4-tos lubos.

FEMALE HELP WANTED

PROSYTOJŲ nuo 20 iki 35 m. Lengvai išmokiname darbo. Prosyt tik baltus kostus ir kelnes. Gera mokestis pradžioje, pastovus darbas. UNION LINEN SUPPLY CO., 4131 Ravenswood Ave. (19c21)

BOYS WANTED

16-kos ir virš 16-kos m., pastoviam, sveikam darbui; patyrimo nereikia. 40 val. savaitė. Dykai uniformos.
Atostogas Apmokame.
Kreipkitės į Employment Ofisą
Western Union Telegraph Co.
417 S. LaSalle Street
Prieš 11-tą val. ryto (16c22)

ACCORDION WANTED FOR CASH

Perkame Armonikus už Cash
Mes perkame ir parduodame visokio dydžio.
NORTH AUSTIN MUSIC SHOP
5910 North Ave. Mer. 5905
(16c22)

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI 3 aukštų, po 6 kambarius, apartmentų namas. 2-jų karų garadžius. Lotas 35x125 pėdas. 10 metų senumo. Kaina $15,000. 6339 S. Throop St. Telefonas Normal 3007. (21-27)

Prie 8117 Exchange Ave., 2 apartmentų mūrinis, po 6-6 kamb, naujai ištaisytas. Puikiam stovyj, 36 pd. lotas, karšto vandens šiluma. Plačiau patirkite pas Mr. Hazerquist, Beverly 9292. (16c22)

HOME BUILDER
Namų Budavotojas

CHARLES ŽELVIS, Namų Budavotojas.—Statom naujus ir taisom senus namus, sklepus, porčius ir garadžius už prieinamą kainą. Darbą garantuojame. Taipgi apskaičiuojam gaisro nuostolius.
2035 W. 47th St., Chicago, Ill.
Lafayette 0331
(6c6)

REAL ESTATE
Namai-Žemė Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio patarnavimo šaukite:
PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE
4631 S. Ashland Ave.
TEL. YARDS 1001.

Medicinos Daktarai

Phone: VIRginia 3316
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmadieniais pagal sutartį

Telefonas: YARds 3146
Dr. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
Valandos: 11-12, 2-4; vakarais 7-9
Šventadieniais 11 iki 12 ryto

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1930
Dr. STRIKOL'is
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginia 0036
Namų—BEVerly 8244
Dr. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadieniais pagal sutartį

Phone: YARds 5921
Rezidencijos—KENwood 5107
Dr. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111
Dr. A. K. BUTKO
LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. VEZEL'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus

Phone HEMlock 0201
Dr. Algerd W. Prusis
DENTISTAS
6924 So. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaro

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Phone: YARds 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

Pirm negu pirksite,
Matykite Mus!
Persitikrinkite, kad mes turime didžiausį pasirinkimą puikios rūšies
LENTŲ IR MEDŽIAGŲ STOGAM MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI
Mes finansuosime jūsų namo pertaisymą ir pastatymą. Nieko nereikia įmokėti, Moterkite per tris metus. Apkainavimas veltui.
Lietuvis Pardavėjas
Carr-Moody Lumber Co.
STANLEY LITVINAS, Vedėjas
3039 S. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Phone: Victory 1272

Sustok bile kada dėl skanaus užkandžio. Čia gausite saldžių bamburgerių, karštų kilbaselių, minkštų gėrimų ir namie darytos chile.

Naudojam J. V. valdžios peržiūrėtą jautieną dėl Naujo Bunny Bun. GEORGE, SAVININKAS

New Bunny Bun

3110 S. Halsted Street

Prezidento Roosevelto nauja Ekonominė Taryba pirmą sykį susirinko Washingtone. Skaitant iš kairės į dešinę jie yra: Morgentiau, Knox, vice-prezidentas Wallace ir H. L. Stimson. Stovi: generalis prokuroras Biddle, komercijos sekretorius Jones, Achesen ir agrikultūros sekretorius Wickard. Visi jie yra ministerių kabinete.

ENGLISH SECTION
FOR PEACE, FREEDOM AND DEMOCRACY

7

VILNIS

PART TWO
OF THE PEOPLE, BY THE PEOPLE, FOR THE PEOPLE

VOLUME XXII, 34 THURSDAY, AUG. 21, 1941 3116 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455

LITHUANIAN VICTORY, V...—, BLITZ IS ON

MIDWEST CONFERENCE WILL SET PACE FOR UNIFIED LITHUANIAN-AMERICAN ANTI-NAZI CAMPAIGN

CHICAGO, Ill.—With amazing speed, Lithuanian-American organizations of the midwest have responded to the V conference of Lithuanians which will open 11 A. M. Lithuanian Auditorium, Chicago, Illinois, this coming Sunday.

On conference opening, it is expected that some three hundred representatives from as many organizations will cram the Lithuanian Auditorium. These hundreds will be indicative of the mass sentiment of anti-nazism that grows at a tremendous speed in Lithuanian-American ranks.

Uniting under a three point program, with the defeat of Hitlerism the primary issue, delegates will discuss ways and means whereby they as Lithuanians and citizens of the United States, can aid actively in the struggle

ATTORNEY V. TARUTIS

against totalitarian aggression.

With Lithuania under the heel of Nazism, important discussion and program of action under the heading of "Freedom of Lithuania" is expected to draw most active participation from the assembled delegates.

5th Column

A third point, one that takes the safety of the United States into consideration, is the combatting of Lithuanian 5th Column activity. This will be elaborately discussed and a program of action worked out.

Already in the ranks of Lithuanian appeasers and Smetonazis, a definite fear has arisen. They foresee in this conference a threat to their undermining tactics. This is substantiated by propaganda moves which has been initiated by them in the appeaser press.

Persons of note whom will be present at the conference proceedings will include, Attorney V. Tarutis, Dr. A. Graiciunas, Dr. Butko and Dr. Rutkauskas. Other notables names will be available following the conference.

The sponsoring committee invites all midwest Lithuanian-Americans to attend the conference as observers. Admission is free. Doors open at 11 a.m. The address is, 3133 South Halsted St., Chicago, Illinois.

Nazis Rape, Murder Women Following Capture Of Areas

MOSCOW.—Krasnaya Zvezda (Red Star), Soviet Army newspaper, carries a photographic reproduction of a Soviet passport issued to Yekaterina Mikhailova. The passport is blood-stained. In the accompanying article, Ilya Ehrenburg describes the circumstances under which the possport was found:

"Near Porkhov, Soviet fighters took two German soldiers prisoner. On one of them they found a soiled passport, Series P-PS, No. 686,903, issued to Yekaterina Mikhailovna Mikhailova, born 1923 in Bolshoi Pekhov village, Malaya Vyshera District, Leningrad region, an obstetrician by profession.

"The passport bore traces of blood. Asked how he came into possession of the passport of a Soviet citizen, the prisoner did not reply at first. Pressed for a reply, he muttered, "Picked it up on the road." ...

"Then the second war prisoner told of the fate which overtook Mikhailovna:

"We were stationed at Bolshoye Pankratovo village," he said. "This was Monday, the 21 of July, at 4 A.M. We went through the village, entering every home, robbing the peasants of money and property, threatening to shoot all inhabitants.

"'Then we entered a house near a hospital. We found there a doctor and a girl. This soldier ordered the girl: 'Follow me to the Commandant's office. I must check your documents.' I saw how she hid her passport on her breast. He took her to the garden near the hospital and there raped her. Then the girl rushed into the field, crying frantically. One could tell she had lost her mind. He overtook her and soon returned, showing me the passport, stained with blood.' ... The beast, who raped and murdered Mikhailovna,—a soldier of the S. S. Corps, confirmed the testimony of his friend.

"This is the story of Yekaterina Mikhailova.

EDITOR'S NOTE: Correspondence shoud be in the hands of the editor no later than Tuesday of every week in order to be published. We go to press Wednesday morning.

For Victory

V

Join

The historic message of Mr. Roosevelt and Mr Churchill to Joseph Stalin speaks for itself. What is needed now is for labor and the entire people to register their active support for the message and the general program outlined at the recent conference.

This support should be registered so emphatically that any one in Congress who thinks of speaking in opposition can expect to be looked upon far and wide either as an appeaser or as one who does not see the dangers confronting the country and does not understand that the message to Stalin is in the national interests of the United States.

To give aid to the Soviet Union means to defend America. A conference of representatives of the United States, Great Britain and the Soviet Union, for the purpose of coordinating the efforts and resources of all nations that seek the defeat of Hitlerism, is of vital concern to our country.

The independence of our country is bound up directly with the struggle of the British, Soviet and all other people now fighting against the common enemy of mankind.

Mexico City Is Selected As Site Of Youth Parley

Appealing to the youth of all lands to "join in a common endeavor to assure the success of those who are striving to defeat the Nazi march of world conquest," the American Youth Congress today announced the calling of an International Conference of Youth to be held in Mexico City. A date is tentatively set for Oct. 1 to6.

The Call has received the support of youth leaders in many countries besides Mexico and the United States, including Argentina, Chile, Uruguay, Ecuador, Cuba, Canada and the Spanish youth in exile.

The call to the conference, now being circulated throughout the world in Spanish and English, declares that the heroic and self-sacrificing struggle of the youth of Great Britain, the Soviet Union and China "must receive the support of the youth of the whole world."

They Have Tasted Freedom And Will Sweep Away Enemy

By Joseph Sacal

Lithuania has been incorporated into the German state. But Lithuania is not Germany; even the brown coloring of the new map is not able to cover up the fact that Lithuania is a country with its own traditions, with its own cultural and political characteristics.

The people of Lithuania before the nazi invasion had had their breath of freedom. Though it was only for a short span of time, they learned the true meaning of democracy within the framework of the socialist state—the Soviet Union.

As part of that union of socialist states, the Lithuanian people were granted autonomy. For within the framework of the federated series of states under socialism, each nationality and groups had the right to pursue that which fitted its peoples needs and wants.

Lithuania immediately upon attachment to the soviets, after a popular vote of the peoples, launched a whole series of social improvements. From a country whose millions were oppressed previously by Dictator Smetona—held in bondage and degradation, where unemployment, prostitution and denial of civil liberties was the program of the day—it arose to find itself in new surroundings. Surroundings that dwelt upon a theme of: "Of the people, by the people and for the people."

They Have Tasted Freedom

Grasping that theme, Lithuania moved ahead with new schools, medical facilities. The right to vote and elect whom they pleased became a reality. Trade unions flourished. The standard of living rose to new heights. Sports and cultural life flourished. The word, freedom, which had been spouted so often in the past, became reality. Lithuania for once, belonged to the Lithuanian people.

It is no wonder at the present, with fascist conquerors and stooge Lithuanian Quislings in power, following their steel and blood inroads, that the subjugation of the people has become a problem. Having tasted the sweets of freedom, Hitlerite slavery and subjugation is a force fought tenaciously by united Lithuaniandom. This is seen in the the grim struggle of guerrilla forces, who behind the lines of battle sabotage, wreck and create havoc to nazi military forces. More than that, it is seen in the heroic struggle of Lithuania's armed forces in cooperation with the Soviet Union who daily acknowledge their hatred of mankind's menace and launch crushing blows that will lead to its defeat.

Lithuania Will Be Free!

The establishment of "Oesterland" with Lithuania included, means only one thing at present to the Lithuanians. It means the absolute end of independence and the establishment of the hated Hitler tyranny and oppression. It means the end of their culture, education. It spells doom to anything and everything Lithuanian. That is why the resolved will of its people, is directed toward Hitler's defeat.

For the Lithuanian people there rings out today with still greater force than ever before the words of the great German poet Goethe who wrote, "You must either rise or fall, either rule and win or serve and lose, suffer and triumph, be the anvil or the hammer."

The Lithuanian people by the nazi invasion have become the anvil for German fascism. The hour has struck when Lithuanians here and abroad, nations fighting now, other oppressed nations must become the hammer, dealing blows that will smash to bits the hated Hitlerite domination.

Lith Youth Point Out Appeaser Role Of Smetona Groups

CHICAGO, Ill.—"Lithuanian-American newspapers and groups who in the past bitterly and openly carried on Fifth Column activity, have not let up," state a number of readers of the Vilnis English Section, in letters to the editor, Joseph Sacal.

"Although their tone has changed," states one writer, "hidden within the articles and write-ups that appear in several Lithuanian newspapers daily, is pro-Hitler, anti-semitic, and anti-progressive writings."

"These newspapers and Smetona inspired groupings," further elaborates the writer, "are working hand in hand with America's appeasers. On the surface they put on a flag waving act, but underneath it all is the wishful thought of a Hitler victory."

Lithuanian-American groups have noticed this treasonable activity of the Hitler-Lithuanians. An indication of notice, can be seen in the number of Lithuanian-American, Anti-Hitler, Anti-Fifth Column meetings and conferences being called throughout the country.

In Chicago, where the nest of Lithuanian Fifth Columnists happens to be, a waxing hot campaign has been launched to expose and eradicate undermining element.

VILNIS

— ENGLISH SECTION —
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.

EDITOR:—JOSEPH SACAL

Hitler Aides At Work

An effort is being made by some Lithuanian newspapers and business men, as well as by American rodent columnists and commentators, to throw a bag of hot air upon the Nazi-Soviet war. ....

This is done by many ways. One of them is by ridiculing Soviet power and minimizing Soviet resistance and in that way trying to discourage American aid to the Soviet Union by saying that the aid could never reach her in time — so why not give up the battle now?

The bogging down of the German offensive, and the practical cessation of hostilities on the Western Front with its concentration on the Eastern, has adequately punctured this defeatist attitude. The Soviet Union is no Quisling-ruled Norway or France. With the help of Britain and the United States it will do what it said it will do—SMASH FASCISM—despite what the grave-diggers may say.

But there is another barrage of hot air which is eneveloping the war.

This hot air, adopting Hitler's motto: "Tell a lie often enough and the people will believe it," says this:

"... they are both totalitarian dictatorships. Why should we help one against the other ...?

"... let them fight it out ... it is not our war ..."

"... communazis! ..."

It's an old trick employed by Hitler. Divide the democracies. Make them distrust each other and then take them over, one by one. Hitler followed it long before his attack upon the Soviet Union. He is banking upon it now—hoping that fifth column elements in our country will weaken us and sterilize the able support we can give to the Soviet Union.

Those who belittle the Soviet Union and try to confuse the issues involved are doing just that.

They are trying to strip America of all possible allies in order to make it a pushover for fascism.

Fortunately, the American people are not falling for this line. For by now we know that a fascist world ruled by Hitler would not be one in which America could breath the air of freedom.

There would be no need for Hitler to blitzkrieg the United States in the event that he took Russia. With his mastery over Europe, Russia and Asia he could, through economic warfare, place us between his thumb and forefinger.

But there is no need for that event to occur. The combination of Russia, England and the United States can defeat Hitler and his system and see to it that a democratic peace is established.

Hitler has a powerful, ruthless war machine. Let us not underestimate him and expect Russia to do our battle for us. Russia needs our help. If we expect her to crush Hitler, we must do our share.

For this reason we must fight for all possible aid to the Soviet Union and Great Britain. Let us not be fooled by the propaganda which is being thrust upon us in order to make us distrust Russia. It is part of a trick which Hitler employs in order to pave the way for our downfall.

Russia is fighting our battle.

Let us remember that and help her.

HOW IT BEGAN

By Paul F. Berdanier

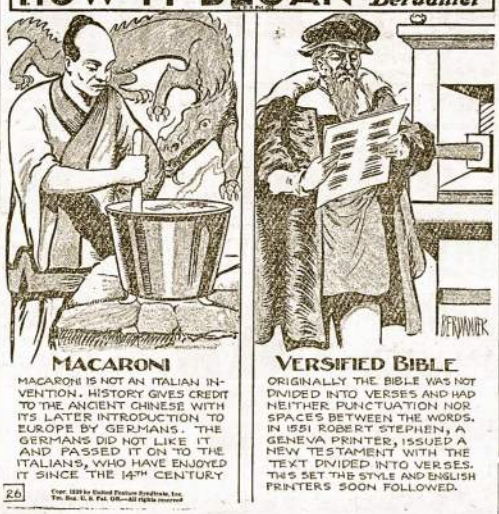

MACARONI

MACARONI IS NOT AN ITALIAN INVENTION. HISTORY GIVES CREDIT TO THE ANCIENT CHINESE WITH ITS LATER INTRODUCTION TO EUROPE BY GERMANS. THE GERMANS DID NOT LIKE IT AND PASSED IT ON TO THE ITALIANS, WHO HAVE ENJOYED IT SINCE THE 14TH CENTURY

VERSIFIED BIBLE

ORIGINALLY THE BIBLE WAS NOT DIVIDED INTO VERSES AND HAD NEITHER PUNCTUATION NOR SPACES BETWEEN THE WORDS. IN 1551 ROBERT STEPHEN, A GENEVA PRINTER, ISSUED A NEW TESTAMENT WITH THE TEXT DIVIDED INTO VERSES. THIS SET THE STYLE AND ENGLISH PRINTERS SOON FOLLOWED.

26

Copr. 1939 by United Feature Syndicate, Inc. Tm. Reg. U. S. Pat. Off.—All rights reserved

FACTS ABOUT ILLINOIS

PROBLEMS FOR ENGINEERS

Railroad engineers in laying steel lines across the prairies of Illinois encountered as their principal difficulty, not the terrain, but lack of supplies and labor.

One company, according to an early account, says the Illinois Writers' Project, W.P.A., imported men from New York, New Orleans, and Montreal. At times, flour and pork were hauled 70 miles in wagons over unimproved roads. Some engines were shipped on flat boats down the Ohio. Others came by way of Chicago down the canal to LaSalle. Still others came up the Mississippi to Galena and from there they were sent inland.

SHERIFFS KEPT EYES WIDE OPEN

Illinois territorial sheriffs in 1788 and for several years thereafter had a special reason for watching their prisoners with great care, in addition to their desire to perform official duties well.

According to the first code of laws of the Northwest Territory, sheriffs who permitted prisoners to escape "must take the offenders place, assume all his debts and pay the fine for which he had been imprisoned."

Some other unusual penalties noted by the Illinois Writers' Project, W.P.A., included the imprisonment for debt of bachelors under forty years, and of married men under thirty-six. An armed burglar might have all his property confiscated and he could be imprisoned for a forty-year term.

LAKE'S DEPTH TOO MUCH

Illinois newspapers in 1895 captured reader interest with accounts of the discovery of a "bottomless subterranean lake" not far from Quincy. Two men digging a well were reported to have fallen into a lake from which they were rescued with considerable difficulty. According to local residents, says the Illinois Writers' Project, W. P. A., sounding with equipment then on hand, failed to reveal the depth of the mysterious body of water.

EARLY SETTLERS GET HOMES

Early settlers in what eventually became the state of Illinois, as well as pioneers in other parts of the Northwest Territory, were relieved of anxiety about their title claims after the Twelfth Congress passed a law granting to "squatters preference over all others when their land was sold by the government."

Passage of this measure had been sought for many years and the ultimate success achieved is said to have been in no small part to the efforts of Shadrach Bond, congressional delegate from the Territory and later governor of Illinois, according to the Illinois Writers' Project, W.P.A.

An early historian of the state has estimated that 90 per cent of the first settlers were merely squatters. As a result of the measure, the adventurous first settlers not only gained some measures of security but also aided the settlement of the state and surrounding areas.

GOOD-MORNING WOLF FOUND VISIT MEANT GOOD-NIGHT

One June morning in 1893, a home owner in Galesburg stepped form the dining room into the kitchen and looked squarely into the eyes of a wolf.

According to a newspaper item of the time, says the Illinois Writers' Project, W.P.A., the resident at first thought the animal was a stray dog. Evidently the wolf was even more amazed than the man, for he permitted himself to be subdued with a stove poker, and not long afterwards his pelt was displayed in the office of the county clerk.

Presumably the wolf entered the kitchen by way of the cellar steps.

WOMAN DRIVER OF OX TEAM MAKES PLACE IN HISTORY

Men and dogs, women and oxen, were subjects of comment by an unnamed Illinois pioneer woman who came to Alexander county from the south in the early days of the nineteenth century. She declared that it seemed "like a good country for men and dogs," and in the same breath she added that it was "powerful tryin' on women and oxen." She is said to have been the driver of an ox team.

As We See It In Lith Circles

(Guest Writer)

WALTER KUBILIUS

•

ONCE UPON A TIME there were three little piggies. One little piggie's name was Poland. The other little piggie's name was France and the third was called the Soviet Union.

The little piggies were friends and were getting along very well until, one dark day, there came a big bad wolf.

"I won't eat you," the big bad wolf said to the two little pigs, France and Poland, "all I want is to eat the Soviet Union."

•

AND SO THE TWO LITTLE PIGS danced and played, for didn't the big bad wolf with the funny mustache tell them that he really didn't want to eat them. And what if he did eat Big Brother Soviet Union? It really didn't matter. They were safe.

But the third little piggie was a wise little piggie. It saw that the big bad wolf was really bad.

"Let's get together," he said to Poland and France, his two brothers, "and build a great big brick house which will keep out the big bad wolf."

•

BUT THE TWO LITTLE PIGGIES wouldn't listen. But they soon began to see that the big bad wolf was growing and that his teeth were being sharpened. They began to be afraid.

So the three little piggies began to build houses in which to hide against the big bad wolf.

"I am going to build my house of straw!" little Poland squeaked.

"And I am going to build mine of wood-" middle-sized France chirped.

"And I am going to build mine of bricks!" boomed the voice of Big Brother Soviet Union.

•

ONE FINE DAY IN SEPTEMBER the big bad wolf came to the straw house of Poland.

"Aha!" he said as he smelt the nice soft flesh of the little piggie.

He took a great big breath and he huffed and he puffed and he **bleeeeeeeeew** the straw house down!

And he gobbled up the first little piggie.

•

THE BIG BAD WOLF was quiet for a little while and then he went to the other side of the yard to the wooden house behind whose walls cowered the second little piggie, France.

"Aha!" said the big bad wolf as he smelt the juicy rich meat of the second little piggie.

He took a great big breath and he huffed and he puffed and he **BLEEEEEEEEW** the wooden house down!

And he gobbled up the second little piggie.

•

SOME TIME PASSED — for the big bad wolf needed time in which to digest the fat little bodies of the first two little piggies. But there came a day when the wolf with the funny haircut thought he was strong enough to blow down the brick house of the Soviet Union.

"Aha!" he said as he smelt the rich fields of the Ukraine and the great plains that lay behind the brick wall. This was to be a juicy morsel!

He took a great big breath—and he huffed—and he puffed—and he bleeeeew—and bleeeeeew—and bleeeeeew ....

But the great big brick walls of the Soviet Union just wouldn't be blown down!

Maybe, the big wolf thought, he made a mistake.

So he took another great big breath—and he huffed—and he puffed—and he bleeeeeew—and bleeeeeew—and bleeeeew ... til he was blue in the face.

But still the walls wouldn't fall down!

•

NOW THE BIG BAD WOLF is beginning to wheeze and to cough and to splutter and to choke and to gasp—but still the brick walls stand! And now the great Soviet Union is taking a great big breath.

It is going to huff.

It is going to puff.

And it is going to blow the big bad wolf away!

Once and for all ...

This Is About:

THE ORGANIZATION FRONT

Sparks Lake Geneva Outing Takes Place This Sunday, All Members Will Meet At Northwestern Railroad Terminal, 8:30 A. M.

Our big outing is near at hand. This Sunday, August 24, Sparks and LDS members of other branches will journey to Lake Geneva. Everybody will meet at the Northwestern Railroad terminal, Madison and Canal Sts., at 8:30 a. m. Everybody is asked to be there on time. The train waits for nobody. So come prepared and be ready to move, 8:30 SHARP! Fare is $1.00 round trip.

GOLF

It has been heard by us that a number of branch members are entering the Midwest Youth Council sponsored golf tournament, September 14. The tournament is being held at Gleneagles Country Club. Al Klaud, MYC sports director is in charge of arrangements. If you want to enter, see him.

BOWLING

Rumbles are heard in the distance as the season of bowling moves in on us. This year the Sparks girls are "ganging up" for a big turnout. As far as the fellars are concerned, no definite amount has been mentioned.

SORORITY

The females finally rounded one another up for the sorority meeting last Friday evening. How many were there, one cannot foretell at the present. However, we did hear that they are planning for big things to come. Among those big things is??????

VILNIS PICNIC

We saw a number of Sparks at the Vilnis Picnic last Sunday. Among them was: Cel Riva, Paps, Aldona Pavelonis, George Ponkauskas, the Kunsky family; Mary Shimkus, John Peters and wife Anne, Helen Kopinsky, Joe Sacal, Anne Savukas, etc. etc.,

MONARCHS' AFFAIR

From all indications, Sparks are going to turn out enmasse for the forthcoming Monarch Country Club Dance. All members have tickets and are selling them. We are sure that the Monarchs will appreciate thesupport we are giving them and will retaliate in aid for one of our future arrangements. September 13, is the day of the Monarch affair. It is being held at the South Moor Country Club.

Sparkette.

Brighton Redwings

Many activities are on the docket of the L.D.S. Calendar in the near future, so to keep you Redwingers informed on each forthcoming event, let's elaborate a bit.

Firstly, is the entering of the M.Y.C. Golf tournament to be held September 14, at Glen Eagles Course. How about you? Did you enter? Let's keep that Redwing spirit up and sign an entry blank. I hear, many prizes are to be awarded and now is the time for the Redwings to begin their fall season by copping that tournament championship.

ABOUT BRUNO AND BERTHA

Last Saturday evening at the Hollywood Inn a wedding reception was held and from the various faces I saw I would say it was an L.D.S. affair. Well, it was—Redwinger Bruno Baron married Moan-ark Bertha Zalatorih. I hear they went to Niagara Falls and by car. Well water will be near to cool the springs, get it. Yeah, man, it was a swell wedding—after all, church weddings are beautiful. The Escort was chauffeur of one of the cars and Mrs. Baron really depended on him even If I have to say so myself. So now I want to congratulate Bruno and Bertha, and hope all their troubles are little Redwingers.

VILNIS PICNIC

A grand turnout was on hand at the Vilnis Picnic Sunday. And I noticed many who attended the night before affair came there feeling none too peppy. When I arrived at the grounds the Redwing boys were playing a ball game against the Red Rose Club of Cicero. And among the flying balls, swinging bats and, as usual, heated arguments—the Redwings won the game. And so from then on I started to gather the little items which I must present to you all.—Drama award winner **F. Jacobs** was teased and cheered in the ball game for making some unexplained plays and base hits.—Cookie walking around the grounds with a swastika sign struck on his rumble seatcausing snickers from all around—he, of course, was unaware of the little prank done by (?), I know, **I ought** to have told him — blond Aldona Grazulis was doing plenty of eating at the dance ball—I spied her sitting on the rail eating a dish fiull of something and eating up the music with her ears.—**Bill Rasins,** after washing the sidewalks, walks and fences, Saturday was in the company of a favorite gal friend.—**George** P. of the Sparks in the company of the Fox Lake vacationeer—**Paully, Chuck, Junior** of Roseland bothering everyone to write in their spool like letter to **Ed Kovel.—Helen Armon** appreciating the clinging arms of **Ed Martin.—Angel Pye** coming up to a male friend and calling him **"Alexandria"**, wonder why? —**Muke P.** dancing often with his first love (?)—by the way where was **Julius U.** with those wings he acquired a few weeks ago, he could have flown to Oaks Grove. —Sunday by confirmation of **Johnny — Julia** Gizevich celebrated her (?) birthday with her "bobas" gal friends.

As a final gesture I want to say that Sparks Outing is this Sunday at Lake Geneva. All who care to go, meet at Northwestern Depot at 8:30 A.M. So until then so long.

The Escort.

Rockford Rockets

Bring your girlfriends young or old, to the picnic the Rockets will hold, on Saturday, August 23rd. You'll be happy and sing like a bird. It is to be an all-nite affair, and we want all of you to be there. There will be refreshments and drinks galore, and music . . . well, you'll shout for more!

This is the first picnic of the Rockets this year, and we are inviting not only Rockford, but all of the surrounding territories within the reach of Rockford.

At the meeting that was held Thursday, we heard that there will be not only one, but many attendance prizes, and also it is a new park which from rumors heard going around, is considered—swell! Anyone coming from out of town, will follow arrows from the triangle of Charles St. and Broadway, on Newburg Road. The park is called the NEWBURG PARK. It also leaked out that Joe will have his portable radio for the lovers who want to stroll away from the crowd.

No more snooping, so
Goodbye now,
Miss Snooparound.

LKM Chorus News

For the first time this summer we had an opportunity to try out our vocal chords. It was at the Vilnis Picnic last Sunday. For a change. there was some old-timers with us that haven't been around for quite some time. We would appreciate it more if you would come down Tuesdays and tune up a bit.

Brrr, kind of chilly Sunday. No sun and the sky filled with dark clouds. It looked like rain, but that didn't mean anything to us. As the old saying goes—"The show must go on." We followed that policy.

At the picnic **Bertha Mitchul** & **Phyllis Rasins** were swinging out the Lithuanian hop. Even **Mike Shereikis** was seen. He was walking around wearing a white outfit. I asked Mike why he wore it. He replied: "because it looks like rain." Oh well, next time I'll know better.

Wonder where **Tex Zebraitis** has hidden himself. Haven't seen him at rehearsals for a long time.

See you all Tuesday.

Snooper.

SUBSCRIBE NOW!

To know what Lithuanian-American youth do, think, act; to get the latest dope on their activity; to know the INSIDE views of Lithuaniandom throughout the world—YOU SHOULD READ THE VILNIS ENGLISH SECTION EVERY WEEK! Better still, to insure that each and every copy is received—SUBSCRIBE TO IT NOW! The cost per subscription is small; $1.50 for 12 months or 75c for 6 months.

DO IT NOW!

VILNIS ENGLISH SECTION
3116 South Halsted St., Chicago, Illinois

Enclosed please find.....for (year) (half-year subscription.

Name .....

Address .....

City ..... State.....

(Note:—Rate is slightly higher in Chicago proper.)

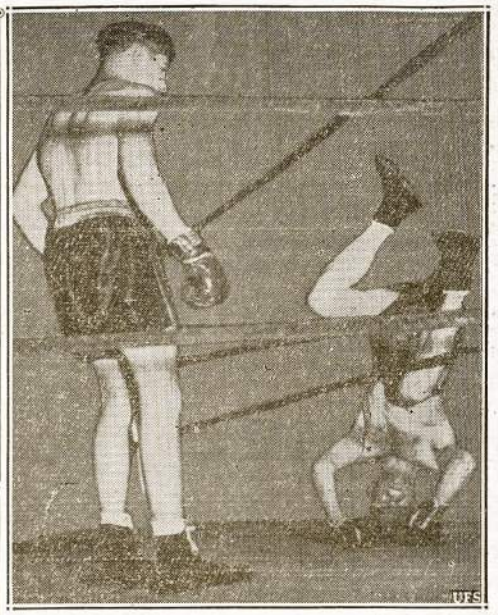

CAN'T FIGHT THIS WAY — In preliminary bout at Madison Square Garden, New York, recently, Mike Belloise of The Bronx viewed the world upside down, after Bobby Ruffin of Astoria, L. I., knocked him through the ropes.

All Chicago LDS Branches Turning Out For Monarchs Biggest And Best Dance Of Year; At Southmoor Country Club

Come on all you young married women. Get those husbands of yours to take you to the biggest shin dig of the year. It's a little price to pay and it won't ruin your budget. All couples that love dancing will be in their glory when they hear **Art Barrows** orchestra. It's very good and those that were at Bertha's and Bruno's wedding will know how it sounds. All the pieces of the band were not there but a couple of them made the music sound good anyway. Stags are bound to have a wonderful scenery and music. The Willet Bus Company has agreed to let use their bus for those unfortunate couples that don't have automobiles of their own. No extra price will be asked for the bus ride. The price for everything except drinks will be 65c. Drinks will be plentiful & delicious so no need for worry or bringing your own private stock. Dark corners and benches will be found on the flowing grandeur of green grass under the moonlight which will set the budding romances on a pedestal of love and kisses. There will be a left quarter moon that night.

SORORITY, GOLF, ETC.

For all those girls interested in the girls sorority there will be a second meeting three weeks from Aug. 15, Friday. The majority of the girls present previously were Sparks. No Redwing attended with at least one representation from the Monarchs. Dues will be 25c a month. The next two or so meetings will be held at Hollywood Inn then probably at some hotel or Y.W.C.A. Helen Lane and Frances Yurgil gave the girls something to drink and eat.More girls are expected to be at the next meeting.

Don't forget the Glen Eagles Golf course will be the location of the golf tournament, held on Sept. 14, the day after the dance.

Here is a review of Bertha's and Bruno's wedding day. The ushers were waiting outside for the girls cars they made a dash into the church and formed their line and slowly walked into the church and waited. **Lillian Retis** smiling very prettily walked down the aisle first, then Stella Kolosky winking at her friends. Two girls not known to us followed next. Then **Virginis,** Bertha's sister standing as maid of honor followed with that look of knowing how it feels to be married. The girls were dressed in beautiful light blue tafetta gowns with the maid of honor in rose.

The bouquets consisted of orchids and greens. Then the most important person of the wedding came in. Smiling, beaming and winking. Dressed in the traditional white satin that made her face shine like a mirror. The priest then came in and Bruno and Bertha went to him. It was his first wedding ceremony. The couple were married and Bertha had tears coming out of her eyes while walking back to go outside of the church. Then **Al Jacobs, Al Klaud** and others took them riding in their cars. When arriving at the hall the couple were greeted by the mothers and they had to drink a glass of whiskey and eat a piece of bread. Bertha's face changed after that drink of whiskey.Then they danced and were merry. The hall was packed and the food was delicious. **Tex Zebraitis** posed as the master of ceremony and he called on the immediate family and the priest, **Stan. Bernot** and **Stanley Juska.**

VILNIS PICNIC

The Vilnis picnic was packed and enjoyed by all. **Tony Gurski** had a basketfull of food that made a person's eyes stand out.

Stevie Lukas instead of chewing gum swallowed the pieces before she remembered she was supposed to chew it.

Kay Zebraitis sat at a table selling tickets for drinks all day and night at the picnic while Tex danced with her beautiful sister.

Ed. Barr was pushing his girl on a swing then grabbing her shoes off.

Angie Pye.

Rounder Upper Writes:

LDS MERRY GO ROUND

CHICAGO GIRL'S SORORITY

At last the long awaited organization of the girl's sorority is under way in the Chicago district. The Sparks were the best represented, plus a lonely Monarch. The meeting was held Friday. The absence of many girls was probably due to the fact that the some branch secretaries dispatched notices at the first meeting, while the other branches just slipped up on the requested plan. It takes the Monarchs and the Sparks to begin the organization of the new division. There might have been the possibility of other ladies who are interested in the sorority attending but they could not, due to the fact that they had other engagements and vacations which were planned prior to the meeting.

With the amount of girls present, plans are humming and the girls will endeavor to bring forth a very interesting program for the fall season. There is a temporary executive who assumed responsibilities until the next meeting. Officially, the board will be appointed by the body of girls. They will also select the name and introduce a few by-laws by which they will abide.

The girls LDS sorority is something new among the Chicagoans. All the girls should take interest and see that the plans are promoted and it made the outstanding sorority ever to be known. A full turnout is expected at the coming meeting, which will be Sept. 5th.

The way the males of the LDS were slowly congregating at Hollywood Inn, one would get the impression that a boy's fraternity was about to meet. It was very nice of them to take such keen interest in the organization of the sorority. Perhaps they informally were acting as sergeant at arms, not trusting what the girls might get up to alone. Next sorority meeting will take place Sept. 5, Hollywood Inn.

SPARKS MEETING LAST MONDAY

With the fall season slowly setting, the Sparks membership is beginning to attend the branch meetings. At the last meeting the members who were very scarce through the summer season were present. The coming sport's activities might have struck their fancy also, as almost all of them were golfers and bowlers. It was so good to see them back. If anyone should run into some Sparks who are interested about golf, extend them the information about the golf tourament which is to take place next month.

The Sparks are extending an invitation to all branches to attend their outing at Lake Geneva, this Sunday. Three new members who were enrolled during the membership drive were present. They are: Joe Punkauskas, Anne Vasalles and William Yurgil. A committee was selected to arrange a fall dance or social. Watch for the date. Representatives and other committees were elected to the council.

MIDWEST VOICE

Again the Midwest Voice will be published and distributed to the branch membership. If the executives have announcements that they would like to have appear in the coming issue, please present them to Miss Helen Lane. She is the editor. Her address is: 646 W. Garfield Blvd., Chicago, Illinois. The announcement deadline is August 25. Please cooperate with the council by presenting all articles for publication on time.

COUNCIL TREK TO DETROIT

To fully carry out the plans of the recent MYC conference, the executive committee of the Midwest Youth Council is contemplating visiting Detroit, Michigan, over the Labor Day holiday. A notice was dispatched to them to cooperate in making plans for the meeting. An immediate reply should be on its way. Every three months or when deemed necessary, the council will visit and confer with the members of various localities. The announced trek to Detroit, will give the Detroiters time enough to gather up their problems to be thrashed out with the council. The men folks of the council are very enthused about the journey. To some it will be the first of its kind.

GOSSIPY GLIMPSES

A long lost Monarch was seen wondering around in the loop last week—**Joanna Gaggley.** She promises to mingle with the LDSers again ... **Bertha and Bruno Baranoski** are honeymooning in Niagara Falls and the East .... People from distant localities were present at the Vilnis picnic last Sunday. Among the mingling crowd was **Adeline Susnis** with her parents, and **Mildred Skleris** from Cleveland .... **Eddie Dombrauskas,** formerly from Springfield, was telling his experiences while in camp and of other draftees. **Bill Batutis** a former Spark member from Rockford, says his town is swarmed with G-Men. To further the LDS sports activities, **Al Klaud** was seen getting a few more applicants for the golf tourney while **Jessie Shaiko,** was busily rounding up the Redwing Squaws for bowling. **Mama Albina Batutis** was one to be interviewed .... **Jessie Shaiko** got herself a shining new golf set. **Helen (C. C.) Copinsky** is lugging a new set around lately and says, "don't anyone dare play for that boobie prize" .... After seeing **John Petritus, Joe Satchel** and **George Kwain** walk all stooped and humped like camels, one learned that they golfed at the Big Run golf course .... Each entrant of the golf tourney will receive a useful token .... **Kay Danis** and **Violet Stonis** of the Sparks are vacationing near Denver, Colo .... Did you see the samovar that was smoking away at the Vilnis Picnic? It was **Mrs. Palevich's** idea from Detroit. Tea was just the thing to drink. With a few stimulating drops added, a bit of lemon and a dash of honey, tea and boiling water was a formula that took the chill clean out of the bones .... Some belated birthday greetings and some new ones are to be extended to: **Anne Petritus, Sophie Simon.** Sophie received a beautiful time piece from Chester Kent for her birthday. **Nancy Gordon** still doesn't know how old her husband, Jack Gordon, will be next week. What difference does it make. Happy birthday anyway! .... **Redwings** won the ball game from the Red Roses, a team from Cicero. **All out to the Sparks outing this Sunday!!!!!**

Press Picnic Is Success; Winners Names Divulged

The largest recorded picnic sponsored by Vilnis, was held at Oaks Park, Chicago, last Sunday. Over 7,000 persons attended. Prizes amounting to $1,065, were distributed. The main prize was a Plymouth sedan. Below is listed names of winners.

1. **PLYMOUTH**
   Mrs. Maggie Karalius, 3520 S. Lowe Ave, Chicago, Illinois.
2. **$100 FURNITURE**
   Tony Bluiss, 1919 S. Peoria St., Chicago, Ill.
3. **OIL HEATER**
   Helen Bedal, 4656 N. Monticello Ave., Chicago, Illinois.
4. **LADIES WRIST WATCH**
   Mrs. M. Rasimas, 2624 Montgomery, Chicago, Ill.
5. **MEN'S WRIST WATCH**
   Bruno Letakas 3139 S. Halsted St., Chicago, Ill.
6. **SUBSCRIPTIONS TO LAISVE OR VILNIS:**
   E. Samuolis, 3242 S. Emeral St., Chicago, Ill.
   Anthony Marchenas, 2128 West 23rd Pl., Chicago, Ill.
   George Zilius, 2116—52nd St, Kenosha, Wis.
   A. Yitol, 1748 Sunset St. West Lynn, Oregon.
   A. Bitumski, 711 — 8th St. Waukegan, Ill.
   Walter Kukas, 3515 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.
   Anna Shatkus, 1416 Starr St., Peoria, Ill.
   Joseph Drazdas, 10803 S. Wabash, Chicago, Ill.
   A. Staskus, 1413 S. 49th Ct., Cicero, Illinois.
   Mrs. John Abrishkov, General Delivery, Raymond, Wash.

"V." ADM.

LDS REGIONAL GOLF TOURNEY AND BOWLING IS SPURRED ON WITH ACTIVE PARTICIPATION

By AL KLAUD
M. Y. C. Sports Director

Hurry! Hurry! And put your name on one of the entry blanks to the MYC Golf Tournament. The place is the Glen Eagles Golf Course located at 123rd street and Bell Road. And September 14th is the day on which the first Annual MYC Golf Tournament will commence.

Various prizes are being offered to the winners of the first and second places in either the men or women's entries. This sure will be a gala affair for everyone to compete or at least watch your favorite player smack that little pill down that fairway.

TROPHIES BEING AWARDED

Trophies are to be awarded to the first place winners and silver medals to the second place winners. Also there will be a feature program in which the winner also will win a prize. In fact, all entries will be awarded with little tokens as a momento of entering the First M.Y.C. Golf Tournament!

Entries are really pouring in—golf is gaining popularity amongst the L.D.S'rs. I have contacted every branch in Chicago and have placed blanks at their disposal. For those who have not as yet received their blank, please do so right away because entries close September 10. And to cause no delay at the course in the pairings send them in right now! Get in touch with Al Klaud personally or write to him at 3116 So. Halsted in care of Vilnis.

Play will begin at 1 P.M. Sunday afternoon and so that means every entrant should get there early enough to receive final instructions. Many entries were approached last Sunday at the Vilnis picnic. So don't forget enter now, bring your friends for a whole day's outing. Club house facilities will be at your disposal so you can refresh yourself while the golfers are coming home with their score. ENTER NOW!

BOWLING

As bowling season is very near this brings about organization of teams. The Sparks and Redwings have teams ready but how about the Monarchs and Roseland? As you know bowling will be at Marzano's Alleys on 63rd St., off Kedzie Avenue. Wednesday nights at 8:15 P.M. is the time to remember.

The bowling league can be successful only if everyone joins in and participates in it. So organize your team now—maybe get together and practice. Fourteen alleys have been reserved so men and women can bowl the same evening. Other necessary particulars will come later. So as a final say, I wish all the Sport Directors get going on these sport activities.

SPORT NOTES ABOUT LITHS

The eighth All Star footbal game scheduled at Soldiers Field, Chicago, Thursday, August 28, will probably see the largest fan turnout yet. Of the thousands that will attend, no doubt many of them will be Lithuanians. For on the field that day, Lithuanian-American footballers on both participating teams, will play leading roles.

—o—

Among Lithuanian-American footballers whom are expected to participate is: Bill Osmanski, Al Matuza, Robert Nowaskey, for the Chicago Bears. In the All-Star lineup is, Ray Apolskis, Len Eshmont and Chet Gladchuk.

—o—

Al Matuza will be out of the Bear lineup for at least a week. He received a cleat wound on his right hand which required six stiches.

Of Lithuanian parentage, Al Blozis, noted athlete, must have had an insight on political events andhappenings in Lithuania. Perhaps that is why, after repeated offers of the Smetona Lithuanian minister and the Lithuanian consul general inviting him down to dinner, Al repeatedly turned them down with the reply:

"Those fellows scare me."

LDS Midwest Youth Council To Invade Detroit; Carry Out Conference Decision

CHICAGO, Ill.—Following out the decisions of the recently held LDS Midwest Youth Conference, the executive committee of the Midwest Youth Council is Detroit, Michigan bound. In Detroit they will meet with youth branch representatives and discuss ways and means for intensified activity in Detroit.

It is expected that the M. Y. C'ers will leave Chicago, Saturday, August 30 for Detroit.

The Midwest Youth Council has initiated a number of activities in Chicago recently. Among them is bowling, a golf tournament. At present they are involved in a membership drive with the New York-New Jersey Metropolitan Council. Only last week, the MYC initiated and formed a Chicago LDS girls sorority.

Following the Detroit visit, the Midwest Youth Council plans to visit Wisconsin and southern Illinois.

Pictured is the Midwest Youth Council. Left to right: **Julius Urbickas, treasurer, member Chicago Redwing branch; Helen Lane, president, member Chicago Sparks branch; Joseph Sacal, organizer; Alex Klaud, sports director, member Redwing branch; Frances Yurgil, secretary, Sparks member; Joseph Stalor, educational director, member of Monarchs branch.**